

modeo

&

lapalma LAB by Karri Monni

www.modeo.fi

Digitaalinen kaavoitus, mitä se on?

Hipaisin digitaalisuutta, kun 70-luvun lopulla kirjoitin koulussa saunan lämmittämisen algoritmin. Se oli hauskaa. 80-luvun alussa käväisin CAD-kurssilla, mutta kankeat ohjelmat eivät viehättäneet. Myöhemmin piirustusmuoveja raaputelllessani tuumailin, että tietokoneella tämä olisi helpompaa. Saman vuosikymmenen lopulla innostuin, kun piirturi tulosti digitaalista karttaa. Kuntien taival kohti digikaavoitusta oli alkanut.

Tänään digikaavoitus näyttäytyy sähköisinä dokumentteina, karttoina ja malleina. Siihen kuuluu paikkaan kiinnitettyä tietoa, jota voidaan jakaa, analysoida ja jalostaa. Siinä tuotetaan huikeita visuaalisointeja ja kerätään palautetta sähköisesti. Tarkemmin ajateltuna kyse on ajattelutavan ja toimintatapojen syvällisestä muutoksesta, jossa toki hyödynnetään uusinta teknologiaa. Kyse on eri prosessien digitalisoinnista ja palvelujen sähköistämisestä – sellaisista tietotekniikan avulla toteutetuista palveluratkaisuista, jotka palvelevat ihmistä parhaalla mahdollisella tavalla.

KIRA-digin ja ympäristöministeriön yhteisessä *Tulevaisuuden digikaavoitus* -seminaarissa 10.10. pohdin, mitä kaavoitus voisi olla digitaalisena palveluprosessina. Kaavoitus on osa pitkää prosessia kunnan strategisesta suunnittelusta ja maapolitisesta yhdyskuntarakenteen toteutukseen ja rakennuslupiin. Sillä on liittymäpinta kunnan elinvoimatyöhön ja palveluverkkojen suunnitteluun. Kaavoitus tuottaa tietoa eri toimijoiden tarpeisiin ja ohjaa niin yhdyskuntarakennetta kuin yksityistä rakenta-

mistoimintaakin. Viimeisimpänä vaan ei vähäisimpänä: kaavoitus luo elinympäristöä meille kaikille. Tähän tarvitaan eri prosessien saumatonta yhteistyötä. On tuotettava avointa dataa ja avattava rajapintoja. Ennen kaikkea on tarjottava käyttäjäystävällinen liittymäpinta osallisille. Digikielellä: tarvitaan devaajaystävällisiä apeja (*application programming interface*) sovelluskehittäjille ja juuse-riystävällisiä appeja (*applications*) sovellusten käyttäjille.

Aamun *Helsingin Sanomissa* (13.10.) esiteltiin OECD:n digitalouden tulevaisuusnäkymiä koskevaa tutkimusta. Sen mukaan Suomi on mobiilidatan suurvalta. Tokihan me kaikki käytämme mobiileja nettisivuja, tutkimme karttapalveluita ja vastaamme mobiilisti erilaisiin kyselyihin. Katselemme videoita puhelimestamme ja sometamme. Enemmänkin voisimme tehdä.

Pokémon Go avasi silmäni paikkapalveluiden, karttojen ja virtuaalitodellisuuden huikeille mahdollisuuksille. Voin kävellä kadulla ja katsella puhelimestani lähestyvää pokéstoppia ja ihailla, että tuossapa sillan pielessä kohoaa komea pokégym lystikkäine monstereineen. Miksen voisi kävellä myös koko ajan ajantasaisessa ”kaavoituskatsauksessa”? Miksen voisi katsoa kävellessäni, mitä juuri tälle alueelle suunnitellaan, miltä luonnosteltu kaupunkitila näyttää ympärilläni ja millaista rakennuslupaa on haettu? Miksen voisi paikan päällä kommentoida suunnitelmia ja esittää ideoita? Tekniikkaa tähän jo on, miksemme ottaisi sitä käyttöön ja kasvaisi digikaavoituksen suurvallaksi?

JUHAN KATINEN

PÄÄKIRJOITUS

TYYYLI ON SINUN VALINTASI

- Meiltä löytyvät sopivat ratkaisut

AMSEC-painikkeiden joukosta löydät sopivan ratkaisun jokaiseen oveen.

Tyylikäs muotoilu sekä värien laaja valikoima antaa mahdollisuuden viimeistellä ilmeen.

Uutuutena mattamusta sekä pronssi.

AMSEC

ANTIBAKTEERISET ANTIGERM-PAINIKKEET – Kun käsihygienia ei pelkästään riitä

Yleisin syy sairauksiin on bakteerien aiheuttama tartunta. Huolellisesta käsihygieniasta huolimatta ovenpainikkeille siirtyy runsaasti bakteereja ja mikrobeja, jotka alkavat nopeasti kasvaa ja levitä ympäristössä. **Sairaalat, palvelutalot, koulut, päiväkodit ja julkiset saniteettitilat** ovat paikkoja, joissa ovenpainikkeiden kautta bakteerit ja mikrobit ensisijaisesti siirtyvät ihmiseen. Bakteerit ovat yhä vastustuskykyisempiä antibiooteille, joten tartunnat ihmisten keskuudessa lisääntyvät.

Kestävä suojapinnoite

ANTIGERM-käsittelyn **vaikutus on pysyvä koko tuotteen eliniän**, ilman uusintakäsittelyn tarvetta. Vaikka ovenpainike käytössä naarmuuntuu, jatkaa käsittely bakteerien tuhoamista.

Käsittely on sertifioitu IMSL Ltd:n toimesta **ISO 22196 -standardin säädöksiä noudattaen**. Käsittelyllä voidaan ehkäistä ja **eliminoita yli 650 erilaista viruslajia, mm. kolibakteerin, legionella, salmonella** sekä stafylokokin, jota kutsutaan myös **sairaalabakteeriksi MRSA**.

Puh. 010 480 3500 | www.amsecurity.fi

HELSINKI | LOHJA | NOKIA | RAUMA | TURKU | VALKEAKOSKI

 AM Security Oy

- 3 **PÄÄKIRJOITUS**
Digitaalinen kaavoitus, mitä se on? *Anne Jarva*
- 6 **HAASTATTELU**
Reijo Karhinen – vanhojen hirsitalojen pelastaja
Marja Salmela
- 10 **PALKINNOT**
Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto
Harald Herlin -oppimiskeskukselle
- 14 **PUHEENJOHTAJALTA**
Kaupunkikuva tarvitsee huolehtijansa *Leena Rossi*
- 16 **TAPAHTUMAT**
- 16 Yhteisöllisyydellä parempaa kaupunkia
Meri Louekari
 - 19 Perinteisistä aineksista uusi keitos
Jonas Malmberg
 - 20 Vierailulla suunnitelmien kulisseissa
Carita Lonka
 - 22 Kotia etsimässä *Carita Lonka*
 - 24 Visio hukassa? *Pekka Hänninen*
- 28 **KOLUMNI**
Nyt en ymmärtänyt *Vesa Juola*
- 30 **KILPAILUT**
Stadin skabat *Kristo Vesikansa*

20

10

- 34 **MAAILMALLA**
34 Havahtumisia Harvardissa III *Maria Jaakkola*
36 Viron nykyarkkitehtuurin helmiä ja kummajaisia *Tarja Nurmi*
- 40 **OSASTOT**
40 Festarihulinää Helsingissä *Sini Koskinen*
44 Työtä ja tasa-arvoa, naisarkkitehtien kunniaksi
Pirkko-Liisa Schulman
- 50 **OPISKELIJAT**
Eurooppalaiset opiskelijat valtaavat Pohjois-Suomen *Anni Savio*
- 54 **MARK**
Elämyksiä kaikille aisteille Oslolla *Annaleena Puska*

ILMESTYYS: vko 43
12 numeroa vuodessa
Vuodesta 1947
ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja
SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISIJA:
Suomen Arkkitehtiiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI:
Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 040 169 2213
Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Lönnberg Print & Promo

LEHTITILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

ILMOITUSMYNTI:
Jussi Piha, puh. 050 522 5475
Timo Lepistö, puh. 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

KANSIKUVA: Aalto-yliopiston Harald
Herlin -oppimiskeskus, Otaniemi,
Arkkitehdit NRT, sisustus-
arkkitehtuuri Päivi Meuronen, JKMM
Arkkitehdit, vuosi 2016. Kuva
Tuomas Uusheimo.

Ilmoitusaineiston jättöajat:
au.safa.fi

ILMESTYMISAJAT 2017:

Nro	*Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
11 2017	6.11.	23.11.
12 2017	1.12.	20.12.

*(Ilmoitusvaraukset viikkoa ennen ja
toimitettava aineisto kahta viikkoa
aikaisemmin.)

MEILLÄ PITÄISI OLLA ROHKEUTTA
INVESTOIDA PERUSKORJAUKSIIN, MUTTA
TARVITTAESSA MUUTTA ENNAKKO-
LUULOTTOMASTI KÄYTTÖTARKOITUSTA.

Reijo Karhinen – vanhojen hirsitalojen pelastaja

Vuorineuvos **Reijo Karhinen** tapaa vieraitaan mielellään OP Ryhmän uuden pääkonttorin toisen kerroksen ”piazzalla”. Katto on korkealla, ja väkeä tulee ja menee kuin pikkukaupungissa. Joku poikkeaa syömään, toinen kahville, kolmas purkaa esiintymislavaa.

Tunnelmaa on omiaan lisäämään toimitalokorttelin vanhan puolen punatiilinen julkisivu. Se muistuttaa Vallilan menneisyydestä, vaikka rakennuksessa eletään voimalla tätä päivää.

”Uusi ja vanha ovat täällä sopusoinnussa. Moderni, avoin arkkitehtuuri haastoi meidän vanhan toimintakulttuurimme koppikonttoreineen. Arkkitehtuuri tuki valtavasti uudistumista, ja nyt kaikki työskentelevät avoimissa tiloissa”, pääjohtaja kiittelee uudet toimitilat suunnitellutta JKMM Arkkitehteja.

Suomen suurimman pankin pääjohtaja on huolissaan maan rakennuskannan korjausvelasta ja kyvystä uudistaa sitä. ”Meillä hoidetaan liian lyhytjänteisesti kiinteistöjä ja laiminlyödään arvorakennusten korjauksia.”

”Rakennusten ikä ja kunto kyllä tiedetään, mutta korjausvelan suuruutta ei ole riittävästi tiedostettu. Valtava määrä julkisia rakennuksia ja asuintaloja odottaa peruskorjaamista, vaikka Suomi on vauras maa. Paljon vauraampi kuin silloin, kun arvokkaat rakennukset rakennettiin”, hän huomauttaa. ”Meillä pitäisi olla rohkeutta investoida peruskorjauksiin, mutta tarvittaessa muuttaa ennakkoluulottomasti käyttötarkoitusta.”

Rakennussuojelu ei Karhisen mielestä saisi liikaa kahlehtia korjausrakentamisen ratkaisuja, vaan enemmän pitäisi miettiä toiminnallisuutta. ”Ennen kaikkea sitä, keitä tilat palvelevat ja mitä käyttäjät tarvitsevat.”

Esimerkkinä rohkeasta käyttötarkoituksen muutoksesta hän ottaa Pohjola-talon Munkkivuoressa. Vanhaan toimisto-

kiinteistöön kehitetään seitsemän uuden asuintornin, toimistojen, kaupan ja palvelujen tilojen kokonaisuutta. Asuntoja on tulossa yli 700.

Rakennuksille uusi elämä

Puhe kääntyy hetkeksi asuntoihin ja asuntosuunnitteluun, olihan Reijo Karhinen vuosikymmenen verran Suomen Asuntomessujen hallituksen jäsen.

”Messuille olisi saatava uusi tuleminen, sillä brändi on hyvä. Messujenkin pitäisi kokeilla rohkeasti uusia vaihtoehtoja.” Messujen tulevaisuus ei ole hänen mielestään kaupallisuudessa, vaan yhteistyötä olisi tehtävä korkeakoulujen tutkijoiden ja asuntosuunnittelijoiden kanssa.

”Pitää kysyä, tuovatko uudet ratkaisut käyttäjille ja toimijoille lisäarvoa”, Karhinen korostaa. Juuri tätä lisäarvoa löytyi Harald Herlin -oppimiskeskuksesta, jonka Karhinen valitsi tämän vuoden Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon voittajaksi.

Oppimiskeskus syntyi **Alvar Aallon** suunnitteleman Otaniemen kampuksen kirjaston peruskorjauksessa, jonka suunnittelivat Arkkitehdit NRT:n **Teemu Tuomi** ja **Tuomo Remes**. Sisustussuunnittelusta vastasi **Päivi Meuronen** JKMM Arkkitehteista.

Suurin uudistus tehtiin kirjaston tarpeettomiksi käyneisiin varastokerroksiin. Sinne luotiin värikkäitä lukusyvennyksiä ja uusi kalustus. Näin saatiin opiskelijoiden käyttöön lisää tilaa, eikä Aallon alkuperäiseen suunnitelmaan tarvinnut koskea.

”Inspiroiduin tiloista niin, että haluaisin mennä itsekin sinne opiskelemaan, kehittämään itseäni ja keskustelemaan muiden kanssa. Samoin kokevat varmaan tuhannet opiskelijat.”

Hän kehottaa kirjastoväkeä käymään Otaniemessä katso-
massa, miten rakennus voi saada uuden elämän.

”

VOISIVATKO KUNNAT KEHITTÄÄ
VANHOISTA KIRJASTOISTA TAI
KOULUISTA OPPIMISKESKUKSIA, JOISSA
NUORET VIIHTYISIVÄT PAREMMIN KUIN
KAUPPAKESKUKSISSA?

”Digitalisaatio haastaa kuntia miettimään ennen pitkää vanhojen kirjastojen ja koulujen uudistamista niin toimintatavoiltaan kuin fyysisestikin. Voisivatko kunnat kehittää vanhoista kirjastoista tai kouluista oppimiskeskuksia, joissa nuoret viihtyisivät paremmin kuin kaupakeskuksissa?”

Toinen maailma maaseudulla

Arkkitehtuurissa Karhinen nauttii etenkin yksityiskohdista. ”En voi sanoa hakeutuvani ulkomailla etsimään arkkitehtuurin uusia huippukohteita. Minua kiehtoo enemmän vanhan rakennuskannan säilyttäminen.”

Harrastus alkoi nuorena Osuuspankin apulaisjohtajana kotipaikkakunnalla Juvalla. Hänet valittiin työryhmään, jonka tehtävänä oli huolehtia vanhan kivikirkon kunnostamisesta. ”Kävin parin päivän kurssinkin kivikirkkojen korjaamisesta Turussa.”

Hän rullaa tietokoneen ruudulta esiin valokuvia maatilastaan ja sen pihapiiristä. ”Pihlajavedellä Saimaalla on toinen maailmani, ollut jo 20 vuotta. Kahdeksan purettua hirsitaloa

KUKA?

- > Reijo Karhinen, syntynyt vuonna 1955 nelilapsiseen maanviljelijäperheeseen Juvalla.
- > Opiskeli Turun kauppakorkeakoulussa kauppatieteitä ja valmistui kauppatieteiden maisteriksi.
- > Vuonna 1979 Juuan Osuuspankin apulaisjohtaja, 1980–1990-luvuilla Varkauden, Savonlinnan ja Kuopion Osuuspankkien toimitusjohtaja.
- > Osuuspankkikeskuksen ja OKO:n johtokuntien jäsen vuodesta 1994.
- > Työskennellyt OP Ryhmän pääjohtajana kymmenen vuotta, jää ensi vuonna eläkkeelle.
- > Sai vuonna 2009 vuorineuvoksen arvonimen.
- > Runsaasti luottamustoimia pankkien ja eläkesäätiöiden hallintoelimissä. Kuuluu sosiaalialan järjestön Helsinki-Mission valtuuskuntaan.
- > Harrastaa golfia ja metsänhoitoa vapaa-ajan maatilallaan Pihlajaveden rannalla.

on korjattuna uudessa paikassa. Kaksi odottaa varastoituna.”

”Jos puhun korjausvelasta, täytyyhän minun itsekini tehdä asian eteen jotain. Tämä on kansalaistason toimintaa”, Karhinen sanoo.

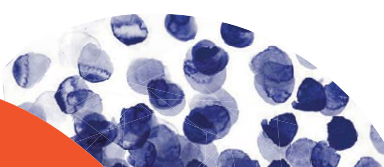
Kuvissa vilahtaa peruskorjattu päärakennus 1800-luvun lopulta. Vielä vanhemman vilja-aitan Karhinen kävi itse purkamassa Ruokolahdella. ”Se oli rakennettu niin taitavasti, että en löytänyt naulan naulaa.”

Viime vuonna Karhinen pelasti rappiolta 1820-luvun majatalon. Majatalon pystytys on parhaillaan käynnissä Pihlajavedellä. Hirsinen talo oli siirretty vuonna 1917 Juvalta Mikkelin lähelle, mutta jäi tyhjilleen 1990-luvulla. Suojellun rakennuksen kunnostamiseen ei paikkakunnalta löytynyt rahoitusta.

Yhden rakennuksista hän pelasti polttamiselta. Omistaja oli jo pyytänyt palokunnan paikalle, kun Karhinen kiirehti ostamaan hirsitalon.

Pääjohtaja on vakuuttunut puurakentamisen ja -muotoilun tulevaisuudesta. ”Puu on upea materiaali, jota pitäisi jatkaloistaa myös huonekaluiksi ja monella muullakin tavalla.”

Marja Salmela

ARKKITEHDIT SAFA 125 VUOTTA TAPAHTUMAT

1.11.

Klo 12–17
Tiedekeskus
Heureka, Vantaa

Uudistuva kaupunki -kaupunkisuunnitteluseminaari

Kaupunkisuunnitteluseminaarissa puhujina mm. Patrick Verhoeven (Mandaworks, Tukholma), Helsingin apulaispormestari Anni Sinnemäki sekä maisema-arkkitehtuurin professori Ranja Hautamäki. Lisätietoja: safa.fi

8.11.

Klo 18
Upseerikerho,
Lappeenranta

Muuttuva kaupunkikuva -keskustelutilaisuus

Kaakko-SAFA järjestää keskustelutilaisuuden, jonka aiheena on Lappeenrannan muuttuva kaupunkikuva, Upseerikerholla (Upseeritie 2, 53900 Lappeenranta).

13.11.

Klo 13–16
KSV:n auditorio,
Helsinki

Virkatyö muutoksen kourissa -seminaari

VATA–SAFAn järjestämä, kaikille avoin seminaari julkisen sektorin tulevaisuudesta. Puhujina Juha Siltala, Anne Jarva ja Aaro Artto. Ilmoittautumiset 7.11. mennessä sähköpostilla: vata.safa@gmail.com

15.11.

Klo 10.00–16.30
Suomenlinna,
Helsinki

Puu historiallisissa rakennuksissa -seminaari

Mikä on vanhojen rakennusosien merkitys ja arvo? Seminaarin pääpuhujana slottstimmerman Mattias Hallgren (Traditionbärarna, Ruotsi). Järjestäjänä Rakenusperintö-SAFA, Museovirasto ja Suomenlinnan Hoitokunta. Lisätietoa tulossa!

30.11.

Klo 9–16
Messukeskus,
Helsinki

Recotech “SLUSH meets Architecture, Real Estate and Construction”

Recotech järjestetään toista kertaa SLUSHin virallisena oheistapahtumana, entistä suuremmalla arkkitehtuuripanoksella. Hesa-SAFA yhtenä järjestäjänä. Lisätietoja: recotech.fi

#safa125

KUVAT: TUOMAS UUSHEIMO

”

NÄKYMÄ ALAKERTAAN ON SYKÄHDYTTÄVÄ – VOIMAKKAAT VÄRIT, KÄSIN KOSKETELTAVA UUDEN LUOMISEN JA OPPIMISEN TUNTU SEKÄ ROHKEAT SISUSTUKSELLISET RATKAISUT INNOSTAVAT SYDÄNTÄ LYÖMÄÄN HIEMAN NOPEAMMIN.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto Harald Herlin -oppimiskeskukselle

OP Ryhmän pääjohtaja **Reijo Karhinen** on valinnut vuoden 2017 Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saajaksi Aalto-yliopiston Harald Herlin -oppimiskeskuksen. **Alvar Aallon** suunnittelema Otaniemen kampuksen kirjasto valmistui alun perin vuonna 1970 ja Arkkitehdit NRT:n suunnittelema peruskorjaus vuonna 2016. Palkinnon vastaanottivat Valloissa Salissa järjestetyssä julkistustilaisuudessa arkkitehdit **Teemu Tuomi** ja **Tuomo Remes**.

”Oppimiskeskuksen peruskorjauksessa on onnistuttu uutta luoden, vanhaa haastaen ja kunnioittaen nykyaikaistamaan rakennuksen käyttötarkoitus. Uudistumiskykyämme haasteaan nyt kaikilla elämän osa-alueilla”, Reijo Karhinen perustelee valintaansa.

”Selkeät historialliset kerrostumat mahdollistavat sen, että uusi erottuu alkuperäisestä. Erityisesti alimman kerroksen rohkea ja ennakkoluuloton sisustusarkkitehtuuri luo tilaan vahvasti tulevaisuuslähtöisen ja dynaamisen identiteetin. Näkyvä alakertaan on sykähdyttävä – voimakkaat värit, käsin kosketeltava uuden luomisen ja oppimisen tuntu sekä rohkeat sisustukselliset ratkaisut innostavat sydäntä lyömään hieman nopeammin”, Karhinen sanoo.

Uuden aikakauden tuntua

Oppimiskeskuksen ylhäältä valaistut virtaavat tilat detaljei-

neen ovat tunnistettavaa Aallon arkkitehtuuria. Rakennuksen ulkoarkkitehtuuri on säilytetty ennallaan, samoin kuin alkuperäisen kirjaston salitilat kalusteineen. Uusiksi tiloiksi on avattu oppimiskeskus alkuperäisiin kirjavarastokerroksiin.

”Rakennuksen päätilojen ainutlaatuinen tunnelma syntyy Alvar Aallon taidokkaasta luonnonvalon käytöstä. Rauhallisille ja kauniille lukusalitiloille on uudistuneessa oppimiskeskussakin paikkansa. Muutokset näissä suojelluissa tiloissa liittyivät talotekniikan uusimiseen, esteettömyyden parantamiseen sekä kalustuksen ja palvelukonseptin kehittämiseen”, kertoo arkkitehti Teemu Tuomi.

”Uudenlaisten oppimistilojen tuominen taloon samalla Aallon arkkitehtuuria kunnioittaen tehtiin poistamalla rakennuksen kirjavarastotoiminto. Matalista varastokerroksista yksi purettiin kokonaan ja toiseen avattiin suuri valoaukko. Näin syntyi uusi tila, jollaista ei 1970-luvun kirjastossa tarvittu. Tila on monitoimista, tulevaisuuden tarpeiden mukaan muuntautuvaa. Nyt toimintoina on muun muassa esiintymisharjoittelua, ohjelmisto-opettelua, 3D-tulostamista, virtuaalipelejä, tapahtumatori ja kahvila”, Tuomi sanoo.

Kokonaisuuden suunnittelusta ovat vastanneet arkkitehdit Teemu Tuomi ja Tuomo Remes sekä hankesuunnitteluvaiheessa **Eeva-Liisa Elo-Lehtinen** (Arkkitehdit NRT). Sisustusarkkitehtuuri on **Päivi Meurosen** käsialaa (JKMM Arkkitehdit).

Kaikki neljä finalistitiimiä.

Palkinto myönnettiin neljättä kertaa

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto myönnettiin ensimmäisen kerran vuonna 2014. Palkinto voidaan myöntää joko suomalaisen tai ulkomaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston Suomeen suunnittelemastä työstä tai suomalaisen arkkitehdin tai arkkitehtitoimiston ulkomaille suunnittelemastä työstä. Palkinnon tarkoitus on lisätä luovan ja korkealuokkaisen arkkitehtuurin arvostusta sekä nostaa esille arkkitehtuurin kulttuurista arvoa ja hyvinvointia lisäävää merkitystä.

Suomi 100- ja SAFA 125 -juhlavuonna Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon esiraati halusi nostaa esiin laadukkaita korjausrakentamiskohteita. Esiraadin valitsemat vuoden 2017 palkintoehdokkaat olivat Harald Herlin -oppimiskeskuksen lisäksi Helsingin kaupungin teatteri, Roihuvuoren ala-aste ja Tarton Paavalinkirkko.

Esiraatiin kuuluivat tänä vuonna Oulun yliopiston arkkitehtuurin professori ja Arkkitehdit m3:n osakas **Janne Pihlajaniemi** (esiraadin puheenjohtaja), taiteilijaprofessori **Sari Nieminen**, Aalto-yliopiston asunosuunnittelun professori ja ARK-house arkkitehtien osakas **Hannu Huttunen** sekä &-arkkitehtitoimiston osakas **Janne Teräsvirta**. Raadin sihteerinä toimi SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin**.

Voittaja julkistettiin kansainvälisenä arkkitehtuurin päivänä 2.10. Helsingissä järjestetyssä tilaisuudessa.

SAFAn puheenjohtaja Leena Rossi.

Vuorineuvos Reijo Karhinen (kesk.) ojensi palkinnon.

Teemu Tuomi piti voittajan puheen vuorossa.

Esiraadin puheenjohtaja Janne Pihlajaniemi.

String Purée Band.

Viime vuoden valitsija Paavo Lipponen oli seuraamassa tilaisuutta Valkoisessa Salissa, vierellään professori Osmo Lappo.

Kaupunkikuva tarvitsee huolehtijansa

Kaupunkikuva on yhteistä hyvää, joka rakentuu vähitellen lukuisista suurista ja pienistä päätöksistä. Rakennustieto ja SAFA järjestivät 10.10. keskustelutilaisuuden kaupunkikuvakäytännöistä. Tupa oli täynnä.

Sekä Helsingin kaupunkikuva- että tekninen neuvottelukunta on organisaatiouudistuksen myötä lakkautettu. Samaan aikaan Tampere on uudelleen perustanut arkkitehtuuriohjelmansa linjausten mukaisen kaupunkikuvatoimikunnan. Jyväskylässä toiminta jatkuu viimeisimmän uudistuksen jälkeenkin. Oletettavasti tämän lehden ilmestyessä kaupunkikuvatyöryhmä on Helsingissäkin jo perustettu uudelleen.

Keskustelutilaisuudessa arkkitehti SAFA **Asko Takala** pohti kaupunkikuvaelinten toimintaa hankkeiden pääsuunnittelijan näkökulmasta. Hän totesi, että kaupungeissa tarvitaan aina kaupunkikuvaa kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti tarkasteleva toimija. Kaupunkikuvatyöryhmän tai vastaavan toimijan työpanoksen tulee olla käytettävissä yksittäisten rakennushankkeiden suunnittelu- ja lupaprosesseissa.

Tampereen rakennustarkastaja **Eija Muttonen-Mattila** ja Jyväskylän kaupunginarkkitehti **Leila Strömberg** kertoivat Tampereen ja Jyväskylän työstä. Näissä kaupungeissa kaupunkikuvaelinten jäsenenä on sekä ammattilaisia että luottamushen-

kilöitä. Käsittelyyn osallistuvat Tampereella sekä hankkeen suunnittelija että rakennuttaja ja Jyväskylässä suunnittelija. Keskustelussa kasvatavat sekä ymmärrys että luottamus. Luottamushenkilöt arvostavat ammattilaisten kanssa yhdessä tehtävää työtä ja puhuvat sen puolesta. Yksikön päällikkö **Ulla Kuitunen** puolestaan valotti Helsingin tilannetta ja toimintatapoja ja totesi kaupunkikuvatyöryhmän olevan uudelleen perusteilla.

Arkkitehti, TkT **Karin Krokfors** alusti brittiläisestä, valtakunnallisesta Cabe-organisaatiosta. Caben rooli ja rahoitus on vaihdellut sikäläisissä poliittisissa ilmapiireissä. Lyhyessä ajassa se saavutti alalla arvostetun, puolueettoman, auttavan ja luotettavan asiantuntijaroolin. Konservatiivien valtaannousun myötä Caben rooli muuttui ja kaventui, mikä on sittemmin vaikuttanut hankkeiden laatuun epätoivottavalla tavalla. Ammattitaitoista, Caben kaltaista laatutoimijaa kaivattaisiin myös Suomessa, etenkin suurimpien kaupunkien ulkopuolella.

SAFAn viesti sekä Helsingin kaupungille että muille kaupungeille on, että kaupunkikuvatyöryhmä tarvitaan aina ja sen työmuotoja tulee säännöllisesti arvioida ja tarvittaessa kehittää. Työssä tulee olla mukana kaupunkisuunnittelun, rakennussuunnittelun, rakennusvalvontatyön ja mielellään myös kaupunkihistorian asiantuntemusta, myös muita kuin viranomaisia. Työn tulee olla ammattitaitoista, pikemminkin hankkeiden laatua tukevaa vertaisarviointia kuin ennalta tehtyjen päätösten viranomaisvalvontaa. Ilmaisulle tulee olla tilaa.

Ohjauksen tulee olla perusteluissa ja johtopäätöksissä selkeää ja huolellisesti argumentoitua. Toiminnassa tulee olla joustavuutta hankkeen ominaispiirteiden mukaan. Työtä voi tarvittaessa delegoida kaupungin erilaisten ryhmien kesken. Tällöinkin jonkun on koordinoitava delegointia. Ohjauksen tulee olla sopivalla tavalla vuorovaikutteista. Poliittisen päätöksenteon ja kaupunkikuvaohjauksen suhdetta tulee vaalia. Alueiden aloituskohteilla on suuri merkitys linjojen luojina.

Toivomme edelleen, että sekä kaupungit että esimerkiksi Rakennustarkastusyhdistys RTY ry ottavat kaupunkikuvatyön kehittämisestä kopiaa. Kenttä toivoo kaupunkikeihin pitkäjänteistä ja vuorovaikutteista arkkitehtuuristrategista keskustelua sekä tästä kumpuavaa linjakasta ja luotettavaa toimintaa.

Leena Rossi

SAFAn puheenjohtaja

KAUPUNKIKUVATYÖRYHMÄ TARVITAAN AINA JA SEN TYÖMUOTOJA TULEE SÄÄNNÖLLISESTI ARVIOIDA JA TARVITTAESSA KEHITTÄÄ.

New
Design

LP Capsule - Design: Henning Larsen Architects

**louis
poulsen**

Design to Shape Light

louispoulsen.fi

Yhteisöllisyydellä parempaa kaupunkia

Syyskuussa Helsingin toreja ja aukioita vallannut Lähiofest toi kaupunkiin kiinnostavan joukon kansainvälisiä suunnannäyttäjiä pohtimaan kaupungin muutosta ihmisten näkökulmasta.

Festivaalin pääseminaari *People Driven City* käsitteli erilaisia tapoja muuttaa ja nostaa aliarvostettujen alueiden arvoa. Kaikille kaupungin muutoksesta kiinnostuneille suunnattu seminaari esitteli inspiroivan kokoelman rohkeita strategioita, jotka yhdistävät visionäärisyyttä, luovuutta, projektinhallintaa ja asennetta.

Amsterdamissa sijaitsevan Pakhuis de Zwijger -kulttuuritalon johtaja **Egbert Fransen** korosti yhteiskehittelyn merkitystä kaupunkien muutoksessa: ainoa tapa ratkaista kaupunkien ongelmia on tehdä se yhdessä. Fransen halusi tarjota tilan

vuorovaikutukselle, ja joka ilta paikalliset ihmiset tulevat hänen johtamaansa kulttuuritaloon keskustelemaan kotikaupunkiansa tulevaisuudesta.

Kuukausittain järjestetään 60 keskustelutapahtumaa, joita yhdistää kysymys siitä, millaisessa kaupungissa halutaan elää ja kenelle kaupunki kuuluu. Fransenin mukaan keskusteluun olisi tärkeää saada myös ne, jotka ovat syystä tai toisesta pudonneet muiden verkostojen ulkopuolelle.

Kulttuuri edellä Telliskivessä

Tallinnalainen **Jaanus Juss** on tehnyt ihmeitä muuttaessaan ränsistyneen Telliskiven teollisuusalueen kuhisevaksi tapahtumakeskukseksi. Juss johtaa Telliskivessä tarkkaan kuratointia luovien alojen kokonaisuutta, johon kuuluu 250 yritystä ja kymmenen rakennusta.

Pop Brixton tuo elämää vajaakäyttöiselle kaupunkialueelle.

Kasvava alue vetää puoleensa sekä paikallisia että vierailijoita, ja Jussilla on varaa valita yritykset paikan profiliin sopivasti. Vain osa yrityksistä maksaa täyttä vuokraa, moni on päässyt mukaan nimellisellä summalla tai ilmaiseksi. Oikea tunnelma on Jussille tärkeää, ja sen saavuttamiseksi esimerkiksi viinibaari joutui väistymään gallerian tieltä.

Kaupungin roolista Jussilla on tiukka mielipide: sen pitäisi olla mahdollistaja, ei puuttua liian aktiivisesti siihen, mitä eri alueilla tapahtuu. Telliskivi ei ole saanut julkiselta sektorilta tukea vaan pärjää omillaan. Jussin viestin ydin on: kulttuuri tuottaa, kompromisseja ei tarvitse tehdä.

Ihmiset tekevät paikan

LOLA-säätiön johtaja **Simon van Dommelen** kertoi Hollannissa entiseen vankilaan tehdystä yritys- ja kulttuurikeskittymästä Lola Likistä. Van Dommelenin resepti rakennuksen uuteen elämään oli yksinkertainen: ensin lisättiin kasvillisuutta, sitten värejä. Kolmanneksi avattiin ovet kaikille tulla ja osallistua.

Ihmiset tekevät paikan, eivät tiilet, van Dommelen kiteytti. Muutosprosessiin kutsuttiin mukaan lähialueen turvapaikanhakijat. Kulttuuritilojen tuominen vastaanottokeskuksen lähelle tukee Amsterdamin kaupungin tavoitetta tarjota turvapaikanhakijoille mahdollisuuksia integroitua yhteiskuntaan. Uusi

KULTTUURI TUOTTAA, KOMPROMISSEJA
EI TARVITSE TEHDÄ.

– JAANUS JUSS

julkinen tila tarjoaa paikkoja kohtaamisille ja tapahtumille.

Yhteisöllisen yrittäjyyden asiantuntija, kuraattori **Philippe Castaing** kertoi keinoista ottaa käyttämätöntä kaupunkitilaa haltuun avaamalla mahdollisuuksia paikallisille ihmisille. Etelä-Lontoon monikulttuuriseen esikaupunkiin Brixtoniin syntynyt Pop Brixton muutti tyhjän tontin eläväksi tapahtuma- ja start-up-alueeksi merikonttien ja kierrätysmateriaalien avulla.

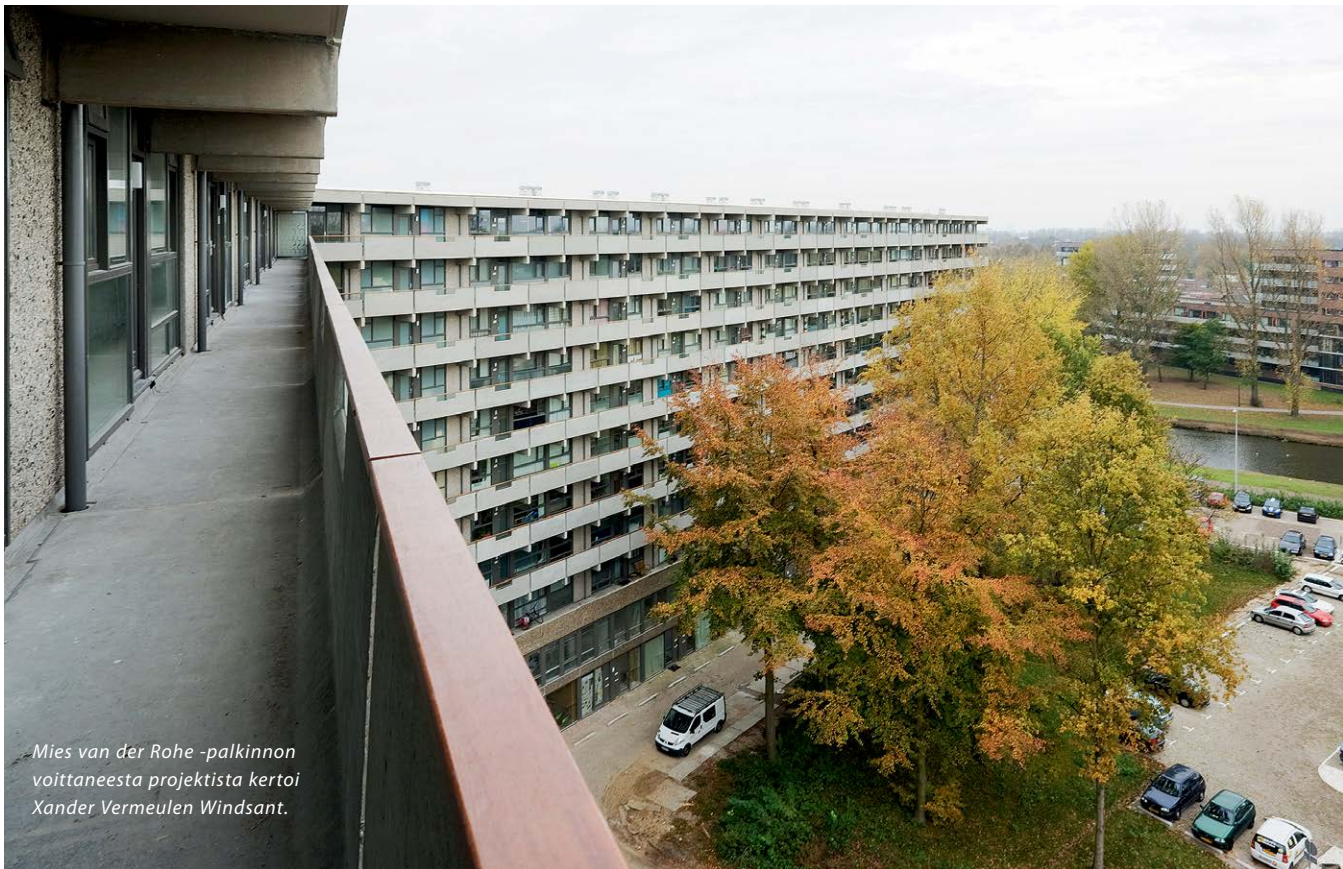
Yhteisöhankeesta on parissa vuodessa tullut merkittävä paikallisväestön työllistäjä – nykyään alueella toimii 50 yritystä. Yhteisöllisyyden toteutuminen varmistetaan säännöillä: jokaisen on käytettävä tunti viikossa yhteiseen hyvään tähtäävään työhön. Ellei tämä toteudu, on edessä lähtö yhteisöstä.

Palkittu lähiöprojekti Amsterdamissa

Mies van der Rohe -palkinnon voitti tänä vuonna lähiökerrostalon uudistus Amsterdamissa. Palkinnon saivat XVW

MARCEL VAN DER BURG

Mies van der Rohe -palkinnon voittaneesta projektista kertoi Xander Vermeulen Windsant.

LÄHIÖFEST

”

KAUPUNKISUUNNITTELUUN PÄTEE
SAMA KUIN LASKETTELUUN, SE ON
JARRUTTELUN TAIDETTA.
– KEES CHRISTIAANSE

Kees Christiaanse.

architectuur ja NL Architects, jotka yhdessä loivat uudenlaisen konseptin 1960-luvun betonikerrostalon korjaamiseen. **Xander Vermeulen Windsant** kertoi seminaarissa uudistushankkeen tavoitteena olleen tee-se-itse-rakennus, jossa asukkailla on vapaus vaikuttaa omaan elintapaansa.

Hankkeen alussa purkuluvan saanut DeFlat Kleiburg oli kuin aavekaupunki. Oli haasteellista saada ihmiset tulemaan paikalle ja huomaamaan, millaisia mahdollisuuksia se tarjoaa. Kun tässä onnistuttiin, ensimmäiset asunnot myytiin parissa kuukaudessa. Ihmiset ostivat raakatilaa ja muokkasivat sen toiveidensa mukaiseksi. Kustannukset saatiin pysymään matalalla mutta alueen arvostus nousemaan.

Vermeulen Windsantin mukaan yksilöllinen asuminen tuo rikkautta ja yhteisöllisyys paikallisidentiteettiä – Kleiburgissa myös oman oluen.

Suunnittelijan täytyy rakastaa puhumista

KCAP-toimiston perustaja **Kees Christiaanse** veti yhteen edeltäviä puheenvuoroja: kaikissa esitetyissä kohteissa yhdistelään asioita uudella ja innovatiivisella tavalla. Hän näkee oman työnsä jatkavan samaa sarjaa, mutta toisessa skaalassa.

Christiaanse on tullut tunnetuksi työstään monimutkaisten urbaanien prosessien parissa. Erityisesti häntä kiinnostavat teollisuus- ja liikennealueiden muutosprosessit. Niissä työn konkreettiset tulokset näkyvät vasta vuosikymmenien päästä.

Christiaansen mukaan kaupunkisuunnittelijan täytyy rakastaa puhumista: 60 prosenttia työstä on osallisten hallinnointia ja neuvottelua, vain 40 prosenttia itse suunnittelutyötä. Kaupunkisuunnitteluun pätee sama kuin lasketteluun, se on jarruttelun taidetta, Christiaanse viihdytti yleisöään.

Koko seminaarin keskeinen sanoma tiivistyi Jaanus Jussin puheenvuorossa: Jos yrittää vain muuttaa alueen mainetta, ei voi onnistua. Jos yrittää kehittää aluetta syvemältä, tarjota mahdollisuuksia kohtaamisiin ja yhdessä tekemiseen, lopputuloksena alueen mainekin voi kohentua.

Meri Louekari

Uusi festivaali Lähiöfest

Lähiöfest2017 on uusi festivaali, joka levittäytyi syyskuussa kymmeneen Helsingin lähiöön ja kaupunginosaan. Tavoitteena on tuoda enemmän ääniä kuuluville kaupungin muutokseen.

Ideoimaan ja tekemään huomisen kaupunkia kutsuttiin kaupungin toimijat, yritykset, yliopistot, aktivistit, pienyrittäjät, yhdistykset sekä vapaat ryhmät ja kaupunkilaiset. Mukana tapahtumassa olivat lähiöt Kannelmäki, Vuosaari, Herttoniemi, Kontula, Lauttasaari, Siltamäki, Pohjois-Haaga, Jakomäki, Malmi ja Kalasatama.

Lähiöfestiä järjestää media- ja tuotantoyhtiö Egnahem Media yhdessä Helsingin kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Perinteisistä aineksista uusi keitos

Eero Saarisen kunnialuennon piti tänä vuonna chileiläisen **Sebastián Irarrázaval**.

Eero Saarisen kunniaksi järjestetään vuosittain kunnialuento, johon kutsutaan nuori ja kansainvälistä menestystä saavuttanut arkkitehti. Tämän vuoden, kaikkiaan jo kahdeksannen, kunnialuennon piti chileiläinen **Sebastián Irarrázaval**, joka aloitti Helsingin muotoiluviikon arkkitehtuuripäivän Ateneum-salissa 7.9.

Irarrázaval ei päästänyt itseään helpolla vaan aloitti pohtimalla, mitä arkkitehtuuri hänen mielestään on. Hänen ajatuksensa kiteytyivät melko perinteisesti asioiden – kuten ihmisten, ulko- ja sisätilojen sekä fyysisten ja metafyyssisten asioiden – yhdistämiseen sekä harmonian luomiseen. Arkkitehti on yhtenäisyyden vahti ja vaaliija.

Arkkitehdin ei tarvitse jokaisessa kohteessa suunnitella kaikkea uudestaan, vaikka kaikki rakennukset ovatkin paikkaansa tarkkaan sovitettuja. Hän vertasi tältä osin omia tavoitteitaan **Alvar Aaltoon**, joka kohteissaan kehitti ja muovasi aiempia teemojaan. Hieman pitkän johdannon jälkeen luento pääsi kunnolla vauhtiin.

Kohteet esiin videolla

Irarrázaval kumppaneineen on kuvannut hienoja elokuvapätkiä, joita hän käytti runsaasti vaikeuttavassa esityksessään. Kyllähän hienot valokuvatkin välittävät kohteiden tunnelmia, mutta harkitusti ja taitavasti tehdyt filmaukset vievät katsojat rakennuksia liki.

Monilla hänen kohteillaan on leimallisen voimakas materiaalien tunnelma sekä vahva kontrasti ympäristöön: tarkoin tilaajien tarpeisiin eläytyneet omakotitalot rajaavat huimaa maisemia, designkouluun ankaran metallikuoren vastakohtaa luovat sisäpuolen ja -terassien puuosat, ja tsunamin ja maanjäristyksen runtelmassa rikkiinäisessä kaupunkikuvassa pienen

säätöön ylläpitämä kirjasto on varsin omaperäinen. Kohteita olisi malttanut katsella enemmänkin.

Irarrázavalin lopetettua yleisökin heräsi pienen hiljaisuuden jälkeen esittämään mainioita kysymyksiä. Niihin Irarrázaval vastasi eläytyvästi ja innostuneesti. Luennoitsijan valinta oli onnistunut erinomaisesti. Eero Saarisen tavoin Irarrázavalkin on käyttänyt kohteissaan monenlaisia ja vahvoja materiaaleja.

Jonas Malmberg

ARKKITEHTI ON YHTENÄISYYDEN VAHTI
JA VAALIJA.

KUVAT: CARITA LONKA

Vierailulla suunnitelmien kulisseissa

Katutasossa ja korkealla kattojen päällä. Pieniä studioita ja moneen kerrokseen levittäytyviä toimistoja. Vastikään remontoituja tiloja ja vanhoja karkkitehtaita. Viherseiniä, työntekijöiden muotokuvia ja armeijateltoa kattoterassilla. Open Studios -kierroksella nähtiin monenlaisia luovia tiloja.

Helsinki Design Weekin ohjelmistoon kuuluvalla, luovan alan toimistoja esittelevällä kierroksella vierailtiin OOEPAAn, JKMM:n, Arkkitehdit Rudanko + Kankkusen, Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen sekä Sisustusarkkitehdit Fyran toimistoilla. Toimistot esittelivät projektejaan sekä tarjosivat silmäyksen tiloihin, joissa ne syntyvät.

Open Studios -kierros järjestettiin Helsinki Design Weekin ja Mushrooming-työhuoneverkoston yhteistyönä. Mushrooming on vuonna 2010 alkunsa saanut verkosto, joka tuo yhteen luovien alojen tekijöitä ja vapaita työtiloja.

Kävelykierrokselle saapui sadesäästä huolimatta ainakin 50 osallistujaa. Tyytyväiset järjestäjät kertoivat osallistujamäärän kasvaneen runsaasti viime vuodesta. Osallistujista suurimmalla osalla oli tausta arkkitehtuurin ja muotoilun parissa, mutta mukana oli myös insinöörejä, kaupallisen alan toimijoita, ant-

ropologeja sekä ihan vain arkkitehtuurista ja muotoilusta kiinnostuneita kaupunkilaisia.

Tiimityöskentely tehokkaaksi

Vaikka tiloja oli monenlaisia, jotkin asiat toistuivat joka toimistossa. Arkkitehtitoimistoissa on aina pienoismalleja, materiaalinäytteitä täynnä olevia kirjahyllyjä sekä skissipaperirullia. Sähköpöydät löytyvät jo lähes joka toimistosta.

Vaikka etätyöstä ja työkuultuurin murroksesta puhutaan koko ajan enemmän, se ei näy juurikaan arkkitehti- ja sisustus-suunnittelutoimistoissa. Vaikka etätyön tekeminen olisikin mahdollista, projektit koetaan pitkälti tiimityöksi ja toimistolla oleminen etätyötä helpommaksi. Näin projektin etenemisestä ja eteen nousevista kysymyksistä pystytään keskustelemaan helposti muiden kanssa.

Varsinkin isommissa toimistoissa istumapaikat riippuvat usein työryhmistä ja projekteista ja muuttuvat projektien vaihtuessa. Kun projektin jäsenet istuvat lähellä toisiaan, työskentely on tehokasta ja kaikki pysyvät perillä siitä, miten projekti etenee.

Enempi parempi

Keskeisenä trendinä nousi esiin myös tilojen jakaminen. OOEPEAA jakaa Helsingin-toimistonsa Lundén Architecture

Viereisellä sivulla: Hilla Rudanko esittelee Rudanko + Kankkusen projekteja. Yllä: pienoismalleja OOEPAAn toimistolla.

TYÖILMAPIIRIÄ JA TYÖNTEKIJÖIDEN
VIIHTYVYYTTÄ PIDETÄÄN YLLÄ
ERILAISILLA AKTIVITEETEILLA.

Companyn kanssa, kun taas Rudanko + Kankkusen kanssa samassa tilassa työskentelevät maisema-arkkitehtitoimisto Nomaji ja tilasuunnittelutoimisto Haptik. Joissakin toimitoissa oli ollut toisen yrityksen työntekijöitä tekemässä yhteistä projektia, tai tiloissa oli ollut alivuokralaisena yksittäisiä henkilöitä omista toimitoistaan.

Tilojen yhteiskäytössä nähtiin paljon hyötyjä. Usein tilaa on käytössä enemmän kuin silloin, jos tilat olisi vuokrattu erikseen, neuvotteluhuoneita käytetään tehokkaammin ja apua tai mielipidettä voi kysyä vieressä istuvalta toisen alan ammattilaiselta.

Mukavien tilojen lisäksi työilmapiiriä ja työntekijöiden viihtyvyyttä pidetään yllä erilaisilla aktiviteeteilla. Toimistoilla on omia vakiintuneita käytäntöjään. Joillakin taukotilat on suunniteltu niin, että työntekijät kohtaavat muitakin kuin oman työryhmänsä jäseniä luontevasti työn lomassa. Lisäksi on yhteisiä lounastaukoja, kahvihetkiä ja jopa aamujoogaa.

Vaikka toimitot poikkesivat toisistaan niin kooltaan kuin muutenkin, tietyt luovan alan rakennuspalikat löytyivät kaikista: inspiroivat ja toimivat tilat, hyvä työilmapiiri ja yhteishenki sekä ryhmätyön helpottaminen ja siten innovatiivisten ideoiden mahdollistaminen.

Carita Lonka

ammattipäivä 2017

kaupunkisuunnittelu
digitaalisaatio

22.11.2017

Helsingissä + verkossa

ohjelma

wspdesignworks.com/3dys/ammattipaiva

ilmoittautuminen

safa.fi

Kotia etsimässä

Mikä tekee kodista kodin? Tähän ja moniin muihin kysymyksiin etsittiin vastauksia *Feels like home* -keskustelutilaisuudessa, joka oli osa Helsinki Design Weekin ohjelmistoa.

Arkkitehtuurikollektiivi Apajan järjestämän illan aikana kodin käsitettä ja kodittomuutta pohdittiin monesta näkökulmasta, eri alojen edustajien voimin. Arkkitehtuurin saralta puheenvuoron pitivät Apaja-kollektiivin jäsenet **Lida Räsänen** ja **Arvind Ramachandran** sekä **Helena Sandman** Hollmén Reuter Sandman arkkitehdeilta.

Muina puhujina olivat **Leena Alanko** Demos Helsinki -ajatushautomosta, asunnottomia kuvannut valokuvaaja **Lauri Eriksson** sekä kaupunkitilaan monia teoksia toteuttanut taiteilija **Elissa Eriksson**. Galleria Ruplassa järjestetty ilta päättyi paneelikeskusteluun, johon myös yleisö pääsi osallistumaan.

Kodin rakennuspalikat

Miten koti sitten syntyy? Keskustelijat totesivat, että koti on ennen kaikkea kokemus eikä materiaallinen konsepti – pelkät seinät ja katto eivät vielä luo kotia. Koti on asukkaansa jatke: siellä saa olla oma itsensä, ja sitä voi muokata mieleisekseen. Osallistuminen, vaikuttaminen ja itsensä ilmaisu nousivat

esiin useissa puheenvuoroissa kodin rakennuspalikoina, olipa kyse sitten asunnosta tai kaupunkitilasta kotina.

Osallistuminen ja itsensä tunteminen yhteisön jäseneksi ovat avain myös siihen, että kaupunki tuntuu kodilta. Ihmiset muuttavat uusiin kaupunkeihin ja pyrkivät luomaan sinne oman kotinsa. Tarjoavatko kaupungit tarpeeksi tiloja muiden ihmisten kohtaamiseen, vai lisääkö kaupungistuminen yksinäisyyden ja juurettomuuden tunnetta?

Keskustelijat pohtivat, kuinka yksinäisyyttä voitaisiin vähentää kaupungeissa ja kuinka ihmiset saataisiin kohtaamaan toisiaan helpommin. Leena Alanko Demos Helsingistä kertoi projektista, jossa he olivatideoineet yhdessä yhteistyökumppaninsa M2-Kotien kanssa kaikille avoimen pop up -työskentelytilan Jätkäsaareen. Projektin ideana oli tarjota ilmainen työtila sekä seurata, mitä tapahtuu, kun toisilleen tuntemattomat ihmiset – opiskelijat, yrittäjät – tulevat työskentelemään samaan tilaan.

Kaupunki kaikkien kotina

Julkisesta tilasta kodin jatkeena puhui myös taiteilija Elissa Eriksson. Hän on toteuttanut kaupunkitilaan useita väliaikaisia, hajoavista materiaaleista tehtyjä teoksia, esimerkiksi tuonut jäälyhtyjä julkisille paikoille tai tehnyt kuivista lehdistä tekstejä metalliaitoihin.

ARKKITEHTI EI VOI VAIN SUUNNITELLA ASUNTOA JA KUTSUA SITÄ KODIKSI, MUTTA HÄN VOI PYRKIÄ TARJOAMAAN MAHDOLLISIMMAN HYVÄT LÄHTÖKOHDAT KODIN SYNTYMISELLE.

Eriksson mietti, miksi asukkaat tuntevat itsensä omassa kaupungissa ohikulkijoiksi eivätkä aktiivisiksi toimijoiksi. Kuinka ihmiset saataisiin tuntemaan, että heillä on oikeus muokata kaupunkitilaa mieleisekseen? Kallio Block Party sekä jo laajalle levinneet Ravintolapäivä ja Siivouspäivä mainittiin esimerkkeinä uudenlaisesta asenteesta ja itseorganisoituvista tapahtumista, joissa kaupunkilaiset ottavat kaupunkitilan haltuunsa.

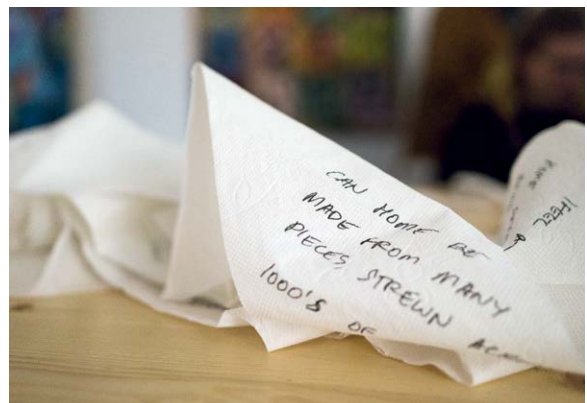
Arkkitehti kodinrakentajana

Jos koti syntyy asujan ja asuinpaikan vuorovaikutuksessa tai kaupunkitilasta kotia luovat kaupunkilaisten itse järjestämät tapahtumat, mikä on arkkitehdin rooli tässä yhtälössä? Illan osallistujien mukaan arkkitehti ei voi vain suunnitella asuntoa ja kutsua sitä kodiksi, mutta hän voi pyrkiä tarjoamaan mahdollisimman hyvät lähtökohdat kodin syntymiselle: joustavia tiloja, joita asukas voi muokata, sekä erilaisia asuntoja erilaisiin tarpeisiin.

Arkkitehti ei voi myöskään päättää, millaisia tapahtumia kaupungissa järjestetään, mutta hän voi vaikuttaa siihen, millaiseksi kaupunkitila koetaan. Turvallinen ja miellyttävä kaupunkitila, jossa on helppo liikkua, kohdata muita ihmisiä ja järjestää erilaisia tapahtumia, saa ihmiset osallistumaan – ja kaupungin tuntumaan kodilta.

Carita Lonka

A paja on kahdeksan nuoren arkkitehdin kollektiivi, joka perustettiin noin vuosi sitten. Kollektiivin tavoitteena on herättää keskustelua ja vuoropuhelua rakennetun ympäristön ja ihmisten suhteesta muidenkin kuin pelkästään arkkitehtien piirissä. *Feels like home* -keskustelutilaisuus oli ensimmäinen kollektiivin järjestämä tapahtuma.

Visio hukassa?

Tulevia globaaleja, rakentamiseenkin vaikuttavia megatrendejä nuuskittiin Helsingin Design Weekillä *Future Proof Design* -keskustelutilaisuudessa.

Helsingin Sanomat listasi elokuussa (13.8.) tulevaisuuden megatrendejä. Näitä ovat muun muassa ilmastonmuutos, siirtyminen uusiutuviin energiamuotoihin, väestön massiiviset liikehännät alueilta toisille, kaupunkien väkiluvun ja samalla vallan kasvu sekä maailman politiikan valtasuhteiden muutokset. Suuret globaalit muutokset vaikuttavat myös rakennetun ympäristön suunnitteluun ja arkkitehtuuriin.

Future Proof Design -keskustelun moderaattorina toiminut arkkitehti **Marco Steinberg** vertasi aikaamme toisaalta 1920–1930-lukujen tunnelmaan (talouskriisi), toisaalta 1950–1960-lukuihin, jolloin arkkitehtuurin keinoin ratkottiin voimakasta yhteiskunnan rakennemuutosta ja muuttoliikettä maalta kaupunkiin. Arkkitehti **Eero Lundénin** mukaan murroksen synnyttämän yhtenäisen vision hedelmänä syntyi hienoja kokonaisuuksia, kuten Tapiola. Nyt visio on murroksesta huolimatta ehkä hukassa.

Tilaa ilmastopakolaisille löytyy

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi rakennusten energiatehokkuutta on parannettu ja uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen lisääntyy. Maapallon luonnonvarojen ehtymiseen on etsitty vastausta kiertotaloudesta (au 5/2017, Kiertotaloutta rakennusallalle). Kaupunkivihreällä viheralueverkostoon, viherkattoineen ja hulevesijärjestelmineen on huomattava merkitys sopeutumisessa ilmastonmuutoksen aiheuttamiin äärevöityviin sääolosuhteisiin. Mutta ovatko nämä elementit vielä muuttaneet arkkitehtuurin sisältöä?

Ilmastonmuutoksen aiheuttamaan massiiviseen ilmastopakolaisuuteen ei vielä ole juurikaan havahduttu. Steinberg kysyi keskustelijoilta, miltä Suomi näyttää vuonna 2050, mikäli väkilukumme on 15 miljoonaa. Turun yliopiston tulevaisuudentutkimuksen professori **Markku Wilenius** välittömästi totesi, että Suomen väkiluku voi hyvinkin olla tuolloin 50 miljoonaa.

Tilan riittäminen uusille asukkaalle ei keskustelijoiden mielestä ole Suomessa ongelma, kasvoi väkiluku sitten kolmin- tai kymmenkertaiseksi. Keski-Euroopassa asukastiheys on jo vastaavaa luokkaa. Ehkä suurempi haaste suomalaisille on ihmisten kohtaaminen. Nythän asukkaat kuuntelevat, onko naapuri poistunut rappukäytävästä, ennen kuin uskaltautuvat astua sinne itse. Arkkitehti **Anni Vanha-Patokosken** mukaan suunnittelijoiden tulisiikin helpottaa nimenomaan ihmisten kohtamisia väkierikkaammassa ja monimuotoisemmassa Suomessa.

Saarisen Munkkiniemi-Haaga-suunnitelma.

VÄESTÖN KASVUN JA
MONIMUOTOISTUMISEN LISÄKSI
UUSIA HAASTEITA KAUPUNKI- JA
ASUNTOSUUNNITTELUUN ASETTAA
JAKAMISTALOUS.

Yksityisyyden rajat ovat Vanha-Patokosken mukaan asumisessa jo muuttuneet. Esimerkiksi ravintolapäivinä ihmisten kodeista tulee hetkeksi julkisia tiloja, ja toisaalta perhejuhlia levittäytytään viettämään lähipuistoihin. Yksityisen pesän katoamiseen Vanha-Patokoski ei kuitenkaan usko – koti on vetäytymispaikka tulevaisuudessakin.

Metsästä hyvinvointia

Väestön kasvun ja monimuotoistumisen lisäksi uusia haasteita kaupunki- ja asuntosuunnitteluun asettaa jakamistalous. Jakamistalouden keskeinen ajatus on, ettei kaikkea tarvitse omistaa. Esimerkiksi yksityisautoista siirtäneen autojen yhteiskäyttöön. Miten autojen vähentyminen ja muuttuminen pakokaasuttomiksi sähköautoiksi vaikuttaa esimerkiksi parkkipaikkamormeihin ja ylipäänsä kaupunkien mitoitukseen?

Ärhusissa Tanskassa ollaan Wileniuksen mukaan luomassa 15 000 asukkaan autotonta asuinalueita, jonka tavoite on lisätä ihmisten kohtaamisia. Kohtaaminen on helppompaa, kun suunnittelu on ihmisläheistä eikä autolähtöistä.

Kolumnisti **Heini Lehtinen** muistutti metsän tärkeydestä suomalaisille. Jo nyt on voitu mitata ja osoittaa, kuinka luonnon läsnäolo lisää ihmisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Tulevaisuudessa ihmisten hyvinvoinnin mittaaminen paranee ja tulee uudeksi suunnittelutyökaluksi. Kaupunkivihreä auttaa myös ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Miten metsä saadaan tuotua kaupunkiin?

Stenberg muistutti **Eliei Saarisen** sadan vuoden takaisesta ajatuksesta, jossa suunnittelukohde tulisi nähdä osana suurempaa kokonaisuutta: tuoli osana taloa, talo osana kaupunkia, kaupunki osana laajempaa kokonaisuutta ja lopulta maapalloa. Ei ehkä huonompi visio nykypäivällekään.

Pekka Hänninen

(SUOMALAISEN) ARKKITEHTUURIN TULEVAISUUS

Keskustelutilaisuus
torstaina 30.11. klo 17.00

...puhetta, suunnanhakua...

merkitse kalenteriisi
ohjelma seuraavassa *au*:n numerossa

Rakennustietosali
Voima-talo, 8. krs
Malminkatu 16 A

The logo for 'ark' is written in a large, bold, white, lowercase sans-serif font. It is positioned on a dark blue background that features a white silhouette of a person's head and shoulders in profile, facing right. The silhouette is partially cut off by the right edge of the page.

ARKKITEHTI | FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

NÄYTTELYT MUSEOSSA

ALVAR AALTO -MITALI 50 VUOTTA Iso näyttelysali 13.9.2017-25.2.2018

Arvostettu kansainvälinen arkkitehtuuripalkinto, Alvar Aalto -mitali, täyttää 50 vuotta. Mitalin kunniakasta historiaa juhlietaan Arkkitehtuurimuseon ja Alvar Aalto -museon yhteistyönäyttelyllä, joka esittelee kaikki mitalistit ennen ja nyt. Näyttelyssä nähdään myös mitalin kansainvälinen ulottuvuus: 50 vuoden aikana mitali on jaettu 13 arkkitehdille 10 eri maahan.

ALVAR AALTO -MITALI 2017 Pieni näyttelysali 13.9.-19.11.2017

Alvar Aalto -mitalin vuoden 2017 voittaja on kiinalainen arkkitehti Zhang Ke

Alvar Aalto -mitalin tuomaristo halusi palkinnon juhla-vuonna kiinnittää huomiota erityisesti nouseviin nuoriin arkkitehteihin. Lisäksi tuomaristo painotti palkinnon myöntämisessä neljää kriteeriä: arkkitehtuurin luovuutta, kestäväää kehitystä toteutuksessa, erinomaista suunnittelua sekä kykyä asettaa arkkitehtuuri viitekehikseensä Alvar Aallon perintöä kunnioittaen. Mitalin jakamisesta vastaavat Alvar Aalto -säätiö, Arkkitehtuurimuseo, Rakennustaiteen seura, SAFA ja Helsingin kaupunki.

Tiibet Niyangjoen Kävijäkeskus 2010 © ZAO/standardarchitecture

TULOSSA

Lapin matkailua luotiin maisemilla ja arkkitehtuurilla Pieni näyttelysali 29.11.2017-25.2.2018

Lapin merkitys Suomen alati kasvavalle matkailijavirralla on kiistämätön. Arkkitehti, tekniikan tohtori Harri Hauta-järven väitöskirjaan pohjautuva näyttely pureutuu aiheen ytimeen esitellen pohjoista matkailuarkkitehtuuria ja maisemakulttuuria. Lapin hotellien ja majatalojen kautta valottuvat Suomen matkailun kehitys sekä kansainväliset ja kansalliset vaikutteet kasvavan maan ilmeessä.

MATKAILIJAN HELSINKI: PIPARIKAUPUNKI Museon ala-aula 2.12.2017-7.1.2018

Tänä vuonna piparikaupunki rakentuu matkailuteeman ympärille. Lapset pääsevät muotoilemaan piparitaikinasta esimerkiksi hotelleja, liikenneasemia tai rakennuksia, joita he haluaisivat esitellä matkailijoille omasta lähiympäristöstään. Piparikorttelit johdattelivat ajatukset matkailijan Helsinkiin. Mitä rakennustyyppäjä matkailuun liittyy? Millaisia matkailukohteita Helsingistä löytyy? Mitä sinä haluaisit esitellä matkailijalle Helsingistä? Piparikaupunki on esillä kaikille museovieraille Arkkitehtuurimuseon ala-aulassa ilman pääsymaksua joulukuun ajan.

ARCHITECTURE SPEAKS!

Arkkitehtuurimuseon ja Aalto-yliopiston yhteistyö suosituksen Architecture Speaks! -luentosarjan osalta jatkuu. Professori Jenni Reuterin kuratoima kokonaisuus tuo Suomeen kiinnostavia kansainvälisiä toimijoita kertomaan itselleen ajankohtaisista näkökulmista arkkitehtuuriin. Monipuolisista puheenvuoroista rakentuu ajankohtainen ja moniääninen kokonaisuus.

ke 8.11. Vincent de Rijk
ke 15.11. Christof Mayer, Raumlabor
ke 29.11. Donatella Fioretti

Arkkitehti-lehden päätoimittajaksi Mika Savela

A rkkitehti-lehden uutena päätoimittajana aloittaa 1.1.2018 arkkitehti, PhD **Mika Savela**.

Savela valmistui arkkitehdiksi Aalto-yliopistosta vuonna 2010 ja on aiemmin työskennellyt niin rakennussuunnittelun, peruskorjauksien kuin kaavoituksen parissa. Hän on toiminut laaja-alaisesti arkkitehtuurin, urbanismin ja muotoilun sekä kirjoittamisen, tutkimuksen, julkaisutoiminnan ja kuraattorin kansainvälisessä kentässä.

Vuosina 2011–2016 Savela oli väitöskirjatutkijana Hongkongissa. The Chinese University of Hong Kongin arkkitehtuurikoulussa tehty työ syventyi Kiinan urbanisaation kehitykseen. Hongkongissa hän myös opetti kaupunkisuunnittelun maisteriohjelmassa ja vastasi sen tapahtumista, näyttelyistä ja julkaisuista, muun muassa Hong Kong-Shenzenin ja Venetsian arkkitehtuuribiennaaleissa.

Savela on lisäksi opettanut Aalto-yliopistossa ja viimeksi toiminut Andrew W. Mellon -projektitutkijana Kanadan arkkitehtuurikeskuksessa vuosina 2016–2017. Siellä hän keskittyi arkkitehtuurivalokuvauksen ja visuaalisen kulttuurin digitalisaation muutoksiin.

Keskustelu uudistuksista jo käyntiin

Savela luotsaa Helsingissä Selim Projects -kollektiivia yhdessä arkkitehti **Henrik Druvvan** kanssa. Praktiikan hankkeet sijoittuvat pääosin arkkitehtuurin reuna-alueille, visuaalisen kulttuurin, kriittisten aiheistojen ja moderniteettien maisemaan. Kollektiivi valittiin vuonna 2017 Euroopan unionin Luova Eurooppa -ohjelman Future Architecture Platform -hankkeeseen, ja se on viime vuosina osallistunut useisiin kansainvälisiin näyttely- ja julkaisuprojekteihin.

”Tulen päätoimittajan rooliin suomalaisen nykyarkkitehtuurin ja kansainvälisten virtausten välimaastosta. *Arkkitehti*-lehti on tärkeä osa kotoisen arkkitehtuurikulttuurimme pitkää jatkumoa, mutta edessä on myös uudenlaista sopeutumista julkaisutoiminnan ja mediatilan nykykenttään, arkkitehtien

työnkuvan muuttumiseen sekä globaaleihin haasteisiin ja tendensseihin.”

”Toivon, että tulevaisuudessa lehti voi löytää ja yhdistää yhä uusia lukijoita ja tekijöitä, osana julkista keskustelua ja arkkitehtuurin kansainvälisiä diskursseja – niin painetussa muodossaan kuin myös sen ulkopuolella. Näitä muutoksia lähdemme *Arkkitehti*-lehdessä hiljalleen toteuttamaan, mutta keskustelu voi toivottavasti alkaa jo nyt.”

Haluatko laajentaa osaamistasi?

Katso tulevat koulutuksemme ja varmista paikkasi jo tänään:

- 31.10. SketchUp-peruskurssi
- 31.10. ArchiCAD 21:n uudet ominaisuudet (Oulu)
- 01.11. Maaston tuonti ja muokkaus ArchiCADissa
- 15.11. ArchiCAD 21:n uudet ominaisuudet
- 16.11. ArchiCAD sisustusarkkitehdeille
- 21.11. ArchiCAD-peruskurssi (4 päivää)
- 23.11. Määrälaskenta ArchiCADissa
- 29.11. ArchiCAD 21:n uudet ominaisuudet
- 01.12. ArchiCAD-workshop uusille käyttäjille

Kaikki koulutukset ja lisätiedot:
www.mad.fi/tapahtumat

Nyt en ymmärtänyt

Parhaimmillaan hyvä rakennettu ympäristö on sarja kauniita tarinoita, joilla on inhimillinen tarkoitus, paljon tyytyväisiä lukijoita ja onnellinen loppu.

Tuomas Kaseva kirjoitti *Helsingin Sanomissa* lukutaidon katoamisesta (HS 1.10.2017). Teksti oli pelottavaa luettavaa. Jutun mukaan "Lukemattomuus näkyy myös ajattelun sumenemisena ja vaikeudessa kielellistä asioita". Artikkelin mukaan vaikutukset eivät pysähdy pelkästään lukemiseen, vaan esimerkiksi monen oppilaan laskeminen on kaatunut siihen, että tämä ei ole ymmärtänyt sanallista tehtävää.

Halu vastapuolen ymmärtämiseen katoaa

Lukutaito on avain asioiden ymmärtämiseen. Se auttaa suunnistamaan tämän päivän huutomerkkien hallitsemassa maailmassa. Vain lukutaidon avulla ihmisillä on mahdollisuus ymmärtää kuvien ja iskulauseiden takana olevat todelliset tarkoitukset.

Helsingin Sanomien kirjoituksen mukaan nuoret eivät enää osaa pukea ajatuksiaan tekstiksi. Miten lukutaidoton ihminen selviää aikana, jolloin oman asian ymmärrettäväksi tekeminen on vaikeaa niillekin, jotka hallitsevat kielenkäytön? Kuinka

erottaa oikea tieto satunnaisiin mielipiteisiin pohjautuvien väittämien ja uskomusten joukosta?

Kuka enää lukee monisivuisia selvityksiä?

Jos lukutaidottomuus lisääntyy, tulee se vaikuttamaan kaikkien – myös rakennettuun ympäristöön. Arkkitehdit on koulutettu ottamaan kaikessa suunnittelussaan huomioon lukemattoman määrän erilaisia tarpeita, päälimmäisenä käyttäjien tarpeet. Tämän vuoksi ratkaisut eivät aina voi olla yksinkertaisia ja helposti selitettävissä.

Näyttää siltä, että kuvien, iskulauseiden ja huutomerkkien välisessä kilpailussa tutkimukseen perustuva tieto on alettu kokea vanhanaikaiseksi ja liian monimutkaiseksi ja tullut siten liian helposti ohitetuksi. Rakennetun ympäristön käyttäjien perimmäiset tarpeet ovat saaneet väistyä taka-alalle, kun päähuomio on siirtynyt laadusta määriin ja erilaisiin hokkus-pokkuksiin.

Arkkitehti on unohtanut osan vuorosanoistaan

Tässä mediatulvassa arkkitehdit ovat kyllä tiedostaneet roolinsa, mutta unohtaneet osan vuorosanoistaan – ja olleet turhankin kiltejä. Arkkitehtuuri kuuluu kaikille, siitä saa puhua laajasti ja sille pitää esittää toiveita. On kuitenkin muistettava,

ILMAN RIITTÄVÄÄ YMMÄRRYSTÄ
TAITEESTA, TEKNIKASTA JA
RAKENTAMISEN HISTORIASTA
SEKÄ KAUPUNKISUUNNITTELUSTA
ON MAHDOTONTA SUUNNITELLA
KAUNISTA, TOIMIVAA JA TEKNISET
VAATIMUKSET TÄYTTÄVÄÄ
RAKENNETTUA YMPÄRISTÖÄ.

että sitä ei voi johtaa ilman arkkitehtuurin kielen ja logiikan lukutaitoa. Ilman riittävää ymmärrystä taiteesta, tekniikasta, rakentamisen historiasta ja kaupunkisuunnittelusta on mahdotonta suunnitella kaunista, toimivaa ja tekniset vaatimukset täyttävää rakennettua ympäristöä.

Esimerkiksi kyky arvioida ja mitoittaa tilatarpeita on ehkäpä arkkitehdin tärkein ammattitaito ja läheisesti sidoksissa ammattieteen kanssa. Arkkitehdin pitää aina muistaa nostaa esille tilan käyttäjän oikeus tarpeitaan vastaavaan tilaan. Hyvän miniasunnon suunnittelu on toki mahdollista, mutta kuka sitä oikeasti tarvitsee?

Tässä keskustelussa pitäisi avoimesti uskaltaa laittaa samaan hyödyn laskentakaavaan vähintäänkin city-asumisen houkuttelevuus, matalat työvoimakustannukset, tuotteiden hinnalla kilpailu, parempi laatu, asuntosijoittaminen, asukas, työvoima ja – suurimmalla painoarvolla – ihminen.

Arkkitehtien pitäisi onnistua näyttämään, miten usein ristiriitaisista laskentatulukoista kirjoitetaan menestystarina. Ammattikuntaa yhdistävät tehtävään tarvittavat yhteiset arvot, koulutus ja kirjoitustaito.

Vesa Juola

Arkkitehtuurikeskustelu on käynyt viime viikkoina harvinaisen vilkkaana. Syyskuun lopulla uutisotsikoihin nousi Arkkitehtuurimuseon tilanne. Korjausrakentaminen ja vanhan säilyttäminen nousivat puheenaiheiksi Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon julkistamisen myötä.

Helsingin Sanomat uutisoi 3.10. pääkirjoituksessaan otsikolla *Hyvin suunniteltu uudistaminen kirkastaa arvokorjauksen idean*: ”Eilen maanantaina jaetusta neljännessä Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnosta kisasi itsenäisyyden juhluvoden hengessä neljä peruskorjauskohdetta. Kaikkien alkuperäiset suunnittelijat ovat ammattikuntansa huipputa: **Alvar Aalto, Eliel Saarinen, Timo Penttilä ja Aarno Ruusuvuori**. Onnistunut peruskorjaus säilyttää rakennuksesta olennaisen ja parhaimmillaan kirkastaa sen ideaa tuomalla mukaan nykyajan ratkaisut.”

MTV uutisoi 2.10. otsikolla *Arkkitehtuurin Finlandia Otaniemen kirjaston peruskorjaukselle – ”Suhtauduimme kuin suojelukohteeseen”*: ”Alvarin töihin pitää suhtautua kunnioituksella, ja näihinhan suhtaudutaan ikään kuin suojelukohteisiin, vaikka niillä ei ole virallista suojelustatusta”, toteaa arkkitehti **Tuomo Remes**. Suunnittelu lähti tilaajan tarpeista. ”Meidänhän pitäisi koko ajan kuunnella tilaajaa ja käyttäjää, millä tavalla rakennuksia käytetään. Kirjastoissa on tietysti valtava muutos tapahtumassa muutenkin, ne eivät ole enää pelkästään kirjojen lainaamispaikkoja”, pohtii arkkitehti **Teemu Tuomi**.”

Yle uutisoi 29.9. otsikolla *Arkkitehtuurimuseo saa osakseen rajua arvostelua*: ”Arkkitehti-lehden väistyvä päätoimittaja **Jorma Mukala** laukoo ajatuksiaan Arkkitehtuurimuseosta. ”Talo ei hyödynnä kansainvälisesti merkittävää arkistoaan näyttelyissä ja tutkimustyössä. Museo on kadottanut kosketuksensa ulkomailla liikkuviin arkkitehtuurin virtauksiin ja talon työilmapiiri on huono. Jääkiekkoliigasta on tuttua se, että kun joukkueen tulokset eivät vastaa odotuksia, valmentaja lähtee. Arkkitehtuurimuseolla toimitaan päinvastoin. Työntekijät vaihdetaan.”

Yle uutisoi 4.10. otsikolla *Nostalginen kaupunkikuva elää enää filmeissä – vanhat talot korostaisivat kuitenkin uudisrakennustenkin ilmettä*: ”Suomen Arkkitehtiiliiton puheenjohtajan, Jyväskylän yleiskaavapäällikkö **Leena Rossin** mielestä viime vuosina ajatustapa on muuttunut. Nykyisin suunnittelussa painottuu korjausrakentamisen ohessa myös säilyttäminen. Aina rakennuttajan, rahoittajan ja suunnittelijan ajatukset eivät kuitenkaan kohtaa. ”Yksi syy näkemuseroihin on myös siinä, että esimerkiksi arkkitehdit otetaan mukaan suunnitteluun usein vasta siinä vaiheessa, kun merkittävät päätökset on jo tehty”, sanoo **Leena Rossi**.”

Stadin skabat

Jos mitattaisiin arkkitehtuurikilpailujen vaikutusta kaupunkikuvaan, Helsinki yltäisi varmasti kärkisijoille maailman kaupunkien joukossa. Tämä tulee ilmi SAFAn ja Archinfon toteuttamassa 100 skabaa Stadissa -virtuaalinäyttelyssä.

Näyttely on toteutettu Archinfon portaalissa, josta löytyvät ennestään Arkkitehtuurin Finlandia -palkintoehdokkaat, kaksivuotiskatsauksissa esitellyt rakennukset sekä valikoima **Alvar Aallon** ja **Erik Bryggmanin** rakennuksia eri puolilta Suomea.

Virtuaalinäyttelyyn on valittu 22 helsinkiläistä rakennusta, jotka on toteutettu arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Voittaneiden ehdotusten ja toteutettujen rakennusten lisäksi sivustolla on kuvia muista palkituista ehdotuksista. Niitä selaamalla voi jossitella, miltä Helsinki näyttäisi, jos esimerkiksi Kiasman paikalla olisi kilpailussa toisen palkinnon saaneen japanilaisen **Kazuo Shinoharan** jättiläismäinen teräsputkilo.

Napakoihin englanninkielisiin esittelyteksteihin on jäänyt muutamia harmittavia asiavirheitä, jotka toivottavasti saadaan korjattua. **Sigurd Frosterus** ei esimerkiksi saanut Stockmannin tavaratalon suunnittelutehtävää suinkaan siksi, että vuonna 1916 pidetyn kilpailun voittajat **Valter** ja **Ivar Thomé** surmattiin

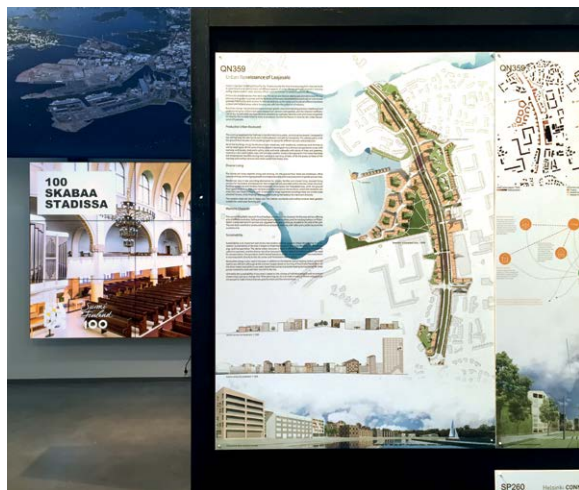
sisällissodassa – Stockmann valitsi Frosteruksen arkkitehdiksi jo hyvissä ajoin ennen sotaa, ja hänen suunnitelmiaan ehdittiin julkaista myös *Arkitekten*-lehdessä keväällä 1917.

Sadan rakennuksen opaskartta

Näyttelyn verkkosivulla julkaistaan myös tunnettujen helsinkiläisten tarinoita heille rakkaista rakennuksista. Ensimmäiset haastateltavat ovat kirjailija **Kjell Westö** ja kuvataiteilija **Jani Tolin**. Helsingin kaupunkikuvaa ja -elämää monissa romaanissaan kuvannut Westö on valinnut lempirakennukseensa Olympiastadionin, jonka katsomossa hän on vuosikymmeniä seurannut urheilukilpailuja. Tolinin valinta osui ymmärrettävästi Kiasmaan.

Molemmissa haastatteluissa kiinnostavinta on taiteilijoiden tapa katsella kaupunkia ja sen rakennuksia. Tolin esimerkiksi muistelee, miltä 1980-luvun Helsinki näytti nuoren graffitimaalarin silmin. Haastateltavien suhde valitsemaansa lempirakennukseen jää kuitenkin valitettavan ohueksi. Toivotavasti tulevat haastattelut avaavat rakennuksiin sellaisiakin näkökulmia, joita kenellä tahansa kaupunkilaisella ei voi olla.

Innokkaimpia arkkitehtuuriharrastajia varten on tehty erillinen opaskartta, josta löytyvät näyttelyn nimessä mainitut sata rakennusta. Tämäkään ei ole aivan täydellinen luettelo Helsingin arkkitehtuurikilpailuista, joten knoppitiedon ystävät

voivat kilvoitella puuttuvien kohteiden bongamisesta.

Arkkitehtuurikilpailujen alkuvaiheet 1800-luvulla ovat osittain hämärän peitossa, koska toimintatapojen vakiintuminen kesti aikansa. Vanhin listalle otettu rakennus on Ruotsalainen teatteri, jonka jälleenrakentamisesta kilpailtiin vuonna 1864. Kilpailun voittaja **H. N. Trapp** ei kuitenkaan saanut suunnitella uutta teatteritaloa, koska kilpailutuomariksi pyydetty pietarilainen arkkitehti **Nikolai Benois** tarjoutui itse suunnittelijaksi. Tämä lienee syynä siihen, että suomalaisten arkkitehtuurikilpailujen historian on katsottu alkaneen vasta vuonna 1876 pidetystä Suomen Pankin kilpailusta.

Kartalta löytyy luonnollisesti suuri osa Helsingin tunnetuimmista maamerkeistä, kuten Ateneum, Kansallismuseo, rautatieasema, Eduskuntatalo, Oopperatalo ja Musiikkitalo. Vähintään yhtä tärkeää on se, että mukana on hyvin erilaisia rakennustyyppisiä: asuin- ja liiketaloja, sairaaloita, oppilaitoksia, stadioneita, terminaleja ja makasiineja – arkkitehtuurikilpailuilla ei ole luotu vain monumentteja vaan myös hyvää arkiympäristöä.

Moninaista ja keskinkertaistakin

Kohteet on listattu kronologiseen järjestykseen, mikä luo uusia yhteyksiä tuttujenkin rakennusten välille. Varsinkin arkkitehtuurin murroskausi on syntynyt hyvin moninaista arkkitehtuuria, kun eri tyyli-suunnat ovat esiintyneet rinnakkain.

Esimerkiksi vuosina 1927–1928 pidettyjen kilpailujen tuloksena Helsinkiin rakennettiin niin hienostunutta pohjoismaista klassismia (Taidehalli, Töölön kirkko ja Minervakoulu), jyhkeitä mannermaisia liiketaloja (Liittopankki, Atlas-pankki ja Suomalainen Säästöpankki) kuin virtaviivaista funktionalismia (Elonvaaran ja Pohjan liiketalo).

KORKEATASOISTA KAUPUNKIYMPÄRISTÖÄ EI SIIS SYNNY AINOASTAAN JÄRJESTÄMÄLLÄ MAHDOLLISIMMAN PALJON KILPAILUJA.

E erityisen kiehtovia ovat paikat ja rakennukset, jotka ovat saaneet muotonsa useiden kilpailujen tuloksena. Esimerkiksi Tempeliaukion kirkon toteuttamiseksi tarvittiin kolme kilpailua vuosina 1933, 1936 ja 1961. Kahdessa ensimmäisessä voittaja oli liian moderni seurakunnalle, joten toteutettavaksi valittiin **J. S. Sirénin** konservatiivinen, kolmannen palkinnon saanut suunnitelma. Talvisota kuitenkin keskeytti monumentaalisen katedraalin rakennustyöt, ja kolmannessa kilpailussa voiton vei **Timo ja Tuomo Suomalaisen** kallioon louhittu kupolikirkko. Sekin jäi osittain torsoksi, kun kirkkosalia kehystäneistä jalustaosista toteutui ainoastaan katkelmia.

Vaikka näyttelyn tarkoitus on korostaa kilpailuinstituutiota, tulee karttaa selaillessa selväksi, että kilpailujen tuloksena on syntynyt paljon keskinkertaistakin arkkitehtuuria. Korkeatasoista kaupunkiympäristöä ei siis synny ainoastaan järjestämällä mahdollisimman paljon kilpailuja.

Varoittava esimerkki on Töölönlahden alue, jonka suunnittelusta on järjestetty toistakymmentä asemakaava-, puisto- ja rakennussuunnittelukilpailua 1920-luvulta lähtien. Lopputulokseen tuskin kukaan voi olla tyytyväinen. Usein kilpailujen avulla on myös haettu hyväksyntää epäilyttävälle kiinteistökehityshankkeille – tästäkin olisi helppo nimetä valitettavan monta tuotetta esimerkkinä.

Kristo Vesikansa

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Hakaniemenranta

ALOITUS

23.10.2017

SISÄÄNJÄTTÖ

26.1.2018

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Ylivieskan kirkko

14.2.2017

15.5.2017

Helsinki High-Rise, suunnittelu- ja toteutuskilpailu

24.1.2017

16.5.2017

EUROPAN 14

13.2.2017

9.7.2017

Tuusulan lukio ja monitoimitalo Monio

2.6.2017

18.9.2017

KUTSUKILPAILUT

Espoon virastokeskuksen asuinkortteli

5.5.2017

22.8.2017

Tapiolan Satakielenrinne

15.5.2017

29.9.2017

SATO Oulunkylä

26.5.2016

29.9.2017

AEL Malminkartanon kortteli

2.6.2017

6.10.2017

Kruunuvuorenrannan Hakoninlahti

29.6.2017

16.10.2017

Peab Jyväskylän Suuruspää

12.9.2017

10.11.2017

Helsinki Railway Station Hotel

20.9.2017

10.11.2017

Peab Kruunuvuorenrannan kortteli

1.8.2017

24.11.2017

Laajasalon varikon ja asumisen hybridikortteli

27.9.2017

22.1.2018

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Tilkanmäen kampus,

13.12.2017

21.2.2018

ilmoittautumishakemukset 8.11. mennessä

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

100 SKABAA STADISSA

Lue lisää >> 100skabaa.fi

Artikkeli Meri Louekari Kuva Ari Hallami

SAFA 125 -juhlavuoden kunniaksi Helsingin keskustan arkkitehtuurikilpailuista on koottu virtuaalinen näyttely, 100 Skabaa Stadissa. Kilpailujen tuloksena Helsinkiin on syntynyt korkeatasoista rakennettua ympäristöä ja ainutlaatuisia rakennuksia – Stadikalta Stockalle.

Näyttely yhdistää arkkitehtuuriin ja kilpailut henkilökohtaisiin stadilaisiin tarinoihin. Neljä tunnettua helsinkiläistä kertoo suhteestaan rakennettuun ympäristöön. Toisen tarinan kertoo urbaani nykytaiteilija **Jani Tolin**.

”Kun olin nuori, Huopalahden aseman alla oli auto tunneli. Elokuussa 1984 sinne ilmestyi yksi Suomen ensimmäisistä graffiteista. Kun näin sen, samana päivänä myös mun ensigraffiti koristi tunnelia.” Tyhjiin ja hylättyyn tunneliin oli lähes luvallista maalata, ja paikasta tuli niin sanottu hall of fame, graffitikeskittymä, johon ihmiset matkustivat pidemminkin matkan päästä.

Arkkitehtuurikilpailun voittona toteutetuista töistä Tolin on valinnut itselleen läheisemmäksi Kiasman. ”Kun ympäristö muuttuu katutilasta museoon, töistä tulee vähän erilainen kokonaisuus. Samaa estetiikkaa voi yhtä hyvin esittää julkisessa tilassa kuin museossakin. 'Onko se enää aitoa' -keskustelut voi mun puolesta unohtaa, koska siinä tapauksessa voi tehdä vain laittomia graffiteja varastetuilla maaleilla. Se on yksi graffitin muoto. On mielenkiintoista, miten laaja-alainen ilmiö graffiti on: se sisältää sekä taiteen että toisaalta puhtaan vandalismin.

Koko artikkeli on luettavissa osoitteessa 100skabaa.fi.

JANI TOLIN
JaniTolinArt

Näyttelyyn >> navi.finnisharchitecture.fi

Suomi
Finland
100

Havahtumisia Harvardissa III

Aiemmissa *au:n* numeroissa kerroin Loeb fellowship -stipendistä, joka mahdollisti monialaisen jatkokoulutustumisen ja opettamisen Harvardissa (*au* 3/2017), sekä kuvasin stipendivuoden ammatillista antia. Siihen kuului tutustuminen amerikkalaisen maisema-arkkitehtuurin isähaamon, **Frederick Law Olmstedin** hahmottelemaan Bostonin ”smaragdikaulanauhaan” ja sen nykytilaan (*au* 6–7/2017).

Viimeisessä kirjoituksessani kerron, mikä vei virkamies-akvarellisti-maisema-arkkitehdin kulkemattomille poluille, pukeutumaan neonvihreään spandex-pussiin ja esiintymään lyhytelokuvassa.

Nuoret olivat vastaanottavaisimpia ja valmiimpia kokeilemaan epätavallista istuinta sekä jakamaan sen kanssa kokemuksia puiston käytöstä.

Taide herättäjänä

Taiteen avulla voi lisätä tietoisuutta ympäristöstä, herättää huomaamaan, tehdä näkymätöntä näkyväksi. Kaupunkitila on elävä näyttämö **Aristoteleen** sanoin ”taiteiden taiteelle”. Performanssi julkisessa tilassa on ihmiskoe, jolla haetaan ihmisten reaktiota ja kontaktia heihin.

Loebit tekivät opinto- ja seminaarimatkan Intian Agraan yhdyskuntasuunnittelun professorin **Rahul Mehrotran** Critical Conservation -studion kanssa. Matkalla tutkittiin, havainnoitiin ja analysoitiin kaupungin haasteita matkailun ja köyhtyvän talouden ristipaineissa. Matka oli paitsi opintomatka turismin ja paikallisten hyvän elämän ristiriitoihin myös ympäristön kokemista kuvantekemisen avulla. Kuten ympäristöjen suunnittelu, myös havainnosta innoituksensa saava kuvantekeminen on reagoimista paikkaan ja sen tulkintaa.

Intia oli paitsi kauneutta myös ympäröivää, läpitunkevaa inhimillistä kärsimystä – sekä toiveikkuutta ja yritteliäisyyttä sen keskellä. Palattuamme keskelle Harvardin arkista mutta norsunluutornin väristä aherrusta alkoi tuntua yhä tärkeämmältä jakaa näkemyksiä ja osoittaa epäkohtia taiteen avulla. Riittääkö se, että taide nostaa meidät arjen yläpuolelle ja tuottaa kauneuselämyksen? Hyvän taiteen ominaisuuksiin kuuluu ainakin jonkin uuden tai tärkeän ja puhuttelevan asian kertominen pysäyttävällä tavalla.

Nämä pohdinnat veivät minut kevään aikana kulkemattomille poluille. Hain jotakin hetkellistä, interaktiivista ja maastoon sijoitettavaa. Ideat sinkoilivat ja päättyivät videoituun sarjaan performanssipyrähdyksiä puistossa ja niistä editoituun lyhytelokuvaan (*Dis*)connected. Jonkinlaisena vinksahaneena kehityskaarena syntyi alter egoni Dis – hahmo, joka on niin ujo ja samalla niin huomionhakuinen, että pukeutuu neonvihreään spandex-pussiin. Hahmo on hieman surkuhupaisa ja kömpelö, mutta vilpitön yrityksissään ottaa kontaktia ihmisiin. Ja hänellä on vakavaa asiaa.

Uusi yhteys kanssaihmiisiin

Dis antaa äänen niille, jotka tuntevat olonsa joskus irralliseksi ja yrittävät löytää kadonneita yhteyksiä kanssaihmiisiin. Oli mielenkiintoista huomata, miten tavallisuudesta poikkeava asia tilassa muuttaa sen intensiteetin ja sitä käyttävien ihmisten käyttäytymisen, aistit terävöityvät huomaamaan.

Kuvaaminen ei sujunut aivan kommelluksitta – poliisi pysäytti meidät, kun häiritsimme liikennettä Route 9 -valtatie

HAHMO ON HIEMAN SURKUHUPAISA
JA KÖMPELÖ, MUTTA VILPITÖN
YRITYKSISSÄÄN OTTAA KONTAKTIA
IHMISIIN. JA HÄNELLÄ ON VAKAVAA
ASIAA.

*Kivinen paviljonki olisi komeudessaan ihanteellinen paikka
jollekin puiston palvelulle, mutta nykyisellään siitä puuttuu
lattia eikä sen ikkunoista yletä näkemään alla avautuvaa
jokimaisemaa.*

varrella, mutta kuultuaan, että kyseessä oli taideprojekti, hän
pyysi vain toimimaan nopeasti.

Olmsted halusi puistojen tuovan ihmiset yhteyteen tois-
tensa ja luonnon kanssa. Lyhytelokuva kuvattiin Emerald
Necklace -viheralueketjulla. Dis kuljeskeli, lauleli ja jututti
puiston kävijöitä sekä pyysi heitä taluttamaan itsensä valta-
tien yli puiston osasta toiseen. Hän tutkiskeli alueen historial-
lisia fragmentteja kaarisilloista huvimajoihin sekä ruokakas-
vustoa, joka peittää alueen keskellä virtaavan joen näkyvistä
ja katkaisee yhteyden puistoon. Vaikka puiston rajat ovat ku-
takuinkin säilyneet, sen yleisilme on hoitamaton, ja varsinkin
puiston pohjoispään liittyminen Charles-jokeen on hämärty-
nyt liikennemaiseman alle.

Näkemykseni puistoalueen puutteista sai paikallisradion
kiinnostumaan aiheesta, ja keskustelimme siitä myös Emerald
Necklace Conservancyn johtajan kanssa.

Lyhytelokuvasta yhdessä muun muassa Agra-akvarellien
sekä esittämieni **Sibeliuksen** yksinlaulujen kanssa syntyi yh-
den päivän taidetapahtuma Arts First -festivaaliin kampuskel-
la. Filmi esitettiin myös AIA:n filmifestivaalilla San Franciscossa
syksyllä 2016. Viime kesänä Dis nähtiin muun muassa Lapin-
lahden sairaalan alueella.

Maria Jaakkola

*Kirjoittaja on maisema-arkkitehti ja kuvataiteilija,
joka toimii Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa
ympäristötoimiston päällikkönä.*

(Dis)connected-video löytyy osoitteesta youtu.be/SX5YN4ESjis.

Kun ovelta vaaditaan mahdottomia.

KORROOSION KESTÄVYYTTÄ

LAMI-ovi ei turpoa, lahoa tai ruostu ja sen pintamateriaali, lasikuitupolyesteri,
kestää erinomaisesti mekaanista rasitusta lohkeilematta.

Muovilami Oy – Hygieenisia LAMI-ovia yli 50 vuoden kokemuksella ja ammattitaidolla – www.lamidoors.com

Viron nykyarkkitehtuurin helmiä ja kummajaisia

Viron nykyarkkitehtuurissa paras särmä pysyttelee vielä piilossa eli on työn alla.

Viron uusinta arkkitehtuuria kiiteltiin viime vuosikymmenellä kovasti. Suomestakin käytiin ihmettelemässä Kosmos-toimiston suunnittelemaa Aia-kadun mustaa taloa ja Rotermannin uusia kortteleita. Virolainen nuoren polven arkkitehtikunta sai paljon julkisuutta, jonkin verran myös ulkomailla. Raikasta uutta arkkitehtuuria arvioitiin suomalaisessa televisio-ohjelmassa.

Noista väkevästä ajoista on kulunut kymmenisen vuotta, ja Tallinna ja Tartto sekä muut kaupungit ovat muuttuneet kovasti. Samalla muutamat toimistot ovat alkaneet menestyä siten, että niiden jälki on selvästi sekä osaavampaa että bisneshenkisempää.

Viron nykyarkkitehtuurista ei enää löydy ihan samanlaista särmää kuin ennen. Monenlaiset määräykset virtaviivaistavat myös arkkitehtuuria, ja isoja virheitäkin tehdään. Tallinnan satama-alueen tulevaisuus on vielä kovin hakusessa.

Yksi kummajaisista on uusi niin sanottu superministeriö. Karisma arhitektid -toimiston kilpailuvoittoon pohjautuva ratkaisu on massoittelultaan kömpelö, ei istu kaupunkikuvaan ja on täysin riippuvainen koneellisista ilmanvaihtojärjestelmistä. Edustan puistoaukiolla on muodikas kivipäällysteinen möykky, värejä vaihtavia pulskia vesisuihkuja, kummallisen mallisia valaisimia sekä vapaasti sijoitettuja penkkejä, mutta suuren osan vie paikoitus.

Uutta karaktääriä Tallinnassa

Onnistuneinta uutta edustaa sen sijaan kerrassaan mainio

Balti Jaama Turg, KOKO.

TONU TUNNEL

KEVÄÄLLÄ AVATTU BALTI JAAMA TURG
ON SELVÄSTI TALLINNALAISTEN
SUOSIOSSA JA HAKKAA OSTOS-
PAIKKANA KAUPPAKESKUKSET.

Balti Jaama Turg, joka on KOKO-toimiston arkkitehtien käsialaa. Entiset asemamakasiinit poimuilevan harjakattonsa alle kaappaava suuri rakennus käsittää sekä liha- että kalahallin, torimymälöitä, leipomon, kahviloita, juustokauppoja ja vaikka mitä. Maan alla on fitness-studio, supermarket sekä pyhäköintihalli, ja rakennuksen ympäristössä on runsaasti tilaa oleskeluun. Arkkitehtoninen ote on mukavan rento. Kaikesta näkee, että innoitusta on haettu muualta Euroopasta.

Yllätys on se, että hanke ei ole kaupungin, vaan takana on suurista ostoskeskuksistaan tunnettu Astri Group. Keväällä avattu kokonaisuus on selvästi tallinnalaisten suosiossa ja hakkaa ostospaikkana kauppakeskukset.

Kiiteltä Kulttuurikattila on ollut EU:n puheenjohtajakauden ajan yleisöltä suljettu. Yllätykseksi sen takaosa on kaikessa hiljaisuudessa asfaltoitu kuoliaaksi. Kavakavan alkuperäiset ajatukset esimerkiksi *Stalker*-elokuvasta hienovaraisesti muistuttavista tila-aihoista on unohdettu. On ikävää, että kiinteistöä hallinnoivat byrokraatit ja muut tahot ovat toimineet arkkitehteja kuulematta.

Rotermannin korttelit ovat vihdoin täydentymässä uusilla rakennuksilla, mutta niiden arkkitehtoninen laatu vaihtelee. Korttelit ovat kuitenkin urbaanilta otteeltaan erinomaisen onnistuneita. Viereen tuleva, kritiikkiä herättänyt Porto Franco -kokonaisuus on myös rakenteilla. Kadarik Tüür Arhitektid -toimistolta on Tallinnaan valmistunut uusi puuta ja betonia taiten käyttävä urheilu- ja uimahalli, jossa on tiukasta budjetista huolimatta karaktääriä.

Hauskoja majoitusmahdollisuuksia Tartossa

Tartossa, Viron niin sanotussa kakkoskaupungissa, on Päävalinkirkon ja uuden kansallismuseon lisäksi hauskaa uutta ja pienimuotoista arkkitehtuuria. Yliopistokaupunkina Tartto tarvitsee toimivia vuokra-asuntoja lyhytaikaiseenkin käyttöön, vakkapa vierailuille professoreille.

Arkkitehtitoimisto Eek & Mutso on suunnitellut aivan vanhan keskustan ytimeen onnistuneen kaksi-kolmikerroksisen punabetonisen kohteen. Sympaattisessa ympäristössä, kaikkien palvelujen lähellä on sekä pieniä vuokra-asuntoja että suurempia omistusasuntoja. Katujulkisivussa on taiteiltu tiilikaton kanssa siten, että Lutsu 12:n rakennusta ei ihan heti huomaa uudisrakennukseksi.

TÖNU TUNNEL

Balti Jaama Turg.

Sama rakennuttajataho on myös hauskan asuntohotelli Konradin takana, jonka suunnittelijat ovat **Tiit Sild**, **Martin McLean** ja **Keiti Kaasik**. Se on vuorostaan mustanpuhuva, pienimittakaavainen ja taitavasti vanhan korttelin sisäosiin kenkälusikoitu betonielementeistä tehty kokonaisuus, joka tarjoaa hieman toisenlaisen mahdollisuuden majoittumiseen. Tartossa ei pidä unohtaa myöskään Aparaaditehas-nimistä uutta luovan toiminnan keskusta.

Toimistoilla tuntuu ainakin pääkaupungissa olevan kova kiire, ja erilaisia kilpailuja on meneillään suhteellisen paljon. Näyttää siltä, että Tallinnan jo valmiiksi oudon rikkonainen kaupunkikuva on saanut rikkoontua entisestään – samalla se on jotenkin tasapäistymässä.

Tarja Nurmi

TARJA NURMI

Superministeriö,
Karisma arhitektid.

M.R. PELTONEN

ASUINALUE TOTEUTETTIIN
KILPAILIJAKSI KOMMUNISTISEN ITÄ-
BERLIININ STALINALLEEN (NYKYÄÄN
KARL-MARX-ALLEE) MITTAVALLE
ASUINRAKENNUSPROJEKTILLE.

Aallon kädenjälki Hansaviertelissä 60 vuotta

Vuonna 1957 Alvar Aalto suunnitteli Berliiniin Hansavierteliin korkeatasoisen asuinrakennuksen. Tänä vuonna rakennuksen lisäksi koko mielenkiintoisesti syntynyt lähiö täyttää 60 vuotta.

Saksa työllisti 1950-luvulla Aaltoa paljon: Berliinin lisäksi hänen projektejaan toteutettiin Wolfsburgissa, Bremnessä ja Essenissä. Nämä työt toivat kansainvälistä mainetta ja auttoivat nostamaan Aallon huomattavimpien arkkitehtien joukkoon.

Hansaviertel-asuinlähiö pystytettiin vuonna 1957 kansainvälistä Interbau Berlin -rakennusnäyttelyä varten keskelle Länsi-Berliiniä, Tiergartenin puistoalueen laidalle. Asuinalue toteutettiin kilpailijaksi kommunistisen Itä-Berliinin Stalinalleen (nykyään Karl-Marx-Allee) mittavalle asuinrakennusprojektille. Kylmä sota oli käynnissä, mutta Berliinin muuria ei ollut vielä rakennettu, joten myös itäberliiniläiset pääsivät käymään lännen ja vapaan maailman näyteikkunaksi kaavaillussa Hansaviertelissä.

Alvar Aallon kahdeksankerroksinen, 26 metriä korkea, vaalea asuinrakennus sijaitsee aivan Hansaplatz-nimisen metroaseman vieressä. Ensivaikutelma rakennuksesta on tuttu laa-

tikko, jollaisia tehtiin ympäri maailmaa toisen maailmansodan jälkeen. Lähemmässä tarkastelussa tulee selväksi Aallon kädenjälki, muun muassa rakennuksen kaartuminen jonkin verran ja omaperäiset sisäänkäynnit.

Rakennus jakautuu kahteen osaan omine sisäänkäynteineen. Talossa on erikokoisia asuntoja yksioista viiden huoneen huoneistoihin. Kellarikerroksessa on pyykkien pesu- ja kuivaushuoneet. Aalto halusi suunnitella asukkaille myös yhteisen saunan, mutta se oli vielä siihen aikaan Berliinissä aivan liian uutta eikä herättänyt ymmärrystä.

50-luvulla suuri osa Berliinin asuinrakennuksista oli sodan jäljiltä raunioina, ja kaupunki oli täynnä kurjista asuinolosuhteista kärsiviä pakolaisia. Aalto-talon korkeatasoiset ja osittain kalustetut vuokra-asunnot olivat erittäin haluttuja.

Hansaviertelin tukijat ja tukijärjestö ovat jo joitakin vuosia yrittäneet saada Hansavierteliä ja samalla myös Itä-Berliinin Karl-Marx-Alleeta Unescon maailman kulttuuriperintöluetteloon, siinä kuitenkin vielä onnistumatta. Ajatuksesta ei ole luovuttu, joten on hyvin mahdollista, että muutaman vuoden sisällä myös Alvar Aallon suunnittelema Hansaviertelin asuinrakennus saa tämän arvostetun kunnianosoituksen.

Markku Rainer Peltonen

Ota kokonaisuus haltuun.

Uusi liikennevakuutuksemme on nyt täällä.

Lue lisää OPn liikennevakuutuksesta: op.fi/auto

Vakuutuksen myöntää OP Vakuutus Oy.

Tiesitkö, että liittosi jäsenenä saat etuja useimmista vakuutuksistaamme.

Soita 0303 0303* tai käy konttorissamme, niin kerromme lisää.

*kiinteän verkon lankaliittymistä ja kotimaisista matkapuhelinliittymistä
0,0825 €/puhelu sekä 0,12 €/min (hinta sisältää ALV:n).

Laiturin luentosarja esitteli arkkitehdin ammatin eri puolia.

Teatteri Forumissa oli tarjolla työpajoja ja arkkitehtuuriklinikka.

Festarihulinaa Helsingissä

Hesa-SAFA järjesti sunnuntaina 1.10. koko kansan Arkkitehtuuri-festarit Helsingissä Suomi 100- ja SAFA 125 -juhlavuoden kunniaksi. Festarit jakautuivat toiminnallisiin työpajoihin Teatteri Forumissa sekä arkkitehdin ammatin eri puolia esittelevään luentosarjaan info- ja näyttelykeskus Laiturilla.

Nonstop-luentosarja Laiturilla oli jaettu teemoihin *kaupunki, julkiset rakennukset, arkkitehtuurivienti ja koti*. Luentosarjan avasi arkkitehtuurin historian yliopisto-opettaja **Aimo Nissi** esityksellään Kampin alueen kehityksestä 1800-luvun alusta nykypäivään, Helsingin kaupunginmuseon upeiden valokuvien avulla.

Puistoja ja urbanismia kaupungeissa

Kaupunki-teemaa jatkoi maisema-arkkitehti **Veera Tolvanen**, joka avasi intohimoaan toiminnallisiin puistoihin. Aihe valotti elävän puistokulttuurin mahdollisuuksia ja olohuoneita puistoissa – mitä ne voivat parhaimmillaan olla ja miten niiden muodostumista voitaisiin edistää.

Tilapioneerien **Rami Ratvio** ja **Olli Siitonen** avasivat urbaania aktivismia, tyhjiilleen jääneiden rakennusten käyttöön-ottoa. Tilapioneerit on Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston opiskelijoille järjestetty projekti, jossa aktivoidaan tyhjiä tiloja yhteisöllisyydellä, asukkaiden osallistamisella ja tapahtumien järjestämisellä.

Suunnittelumaantieteen professori ja maisema-arkkitehti **Mari Vaattovaara** Helsingin yliopistosta jatkoi otsikolla ”Maalla, kaupungissa vai jossain siltä väliltä?” Vaattovaara kertoi, miten kaupungistuminen on jatkunut Suomessa lineaarisesti jo

1950-luvulta lähtien, vaikka kehityksen on uskottu enemmän tai myöhemmin hidastuvan. Viime vuosina alueelliset tuloerot ovat kasvaneet, mikä on johtanut myös asuinalueiden eriarvoistumiseen.

Merkkirakennukset valmistumassa

Julkiset rakennukset -osion aluksi kuultiin Helsingin tulevien merkkirakennusten tuoreimmat uutiset hankkeiden pääsuunnittelijoiden kertomana. Keskustakirjasto Oodin vaiheista oli kertomassa **Niklas Mahlberg** Arkkitehtitoimisto ALAsta, ja Amos Rexin tulevaa taidemuseota esitteli puolestaan **Asmo Jaaksi** JKMM Arkkitehdeista.

AOR Arkkitehtien **Mikki Ristola** kertoi Jätkäsaaren peruskoulusta, joka on ensimmäinen vuonna 2016 käyttöön otettu, uutta opetussuunnitelmaa toteuttava koulu Helsingissä. Koko koulurakennus ja piha ovat osa oppimisympäristöä, ja rakennuksen tilahierarkiaa leimaa avoimuus ja muunneltavuus.

Kansanedustaja **Anders Adlercreutz** pureutui esityksessään kestäväan rakentamiseen ja lainsäädäntöömme kestäväan kehityksen jarruna. Hän puhui esimerkiksi puurakennusten palosuojauksen ylimitoituksesta ja sen hintaa nostavasta vaikutuksesta. Adlercreutz painotti sitä, miten teoreettisen E-luvun sijaan tulisi huomioida rakennuksen koko elinkaaren aikaiset päästöt.

Kuulumisia maailmalta

Arkkitehtuurivienti-otsikon alla kuultiin kaksi esitystä. **Noora Aaltonen** Ukumbi ry:stä kertoi arkkitehtuuriviennistä kehitysmaihin, Kambodžan pääkaupunkiin Phnom Penhiin rakennettua nuorisokeskus-projektin kautta. PES-Arkkitehtien perustaja **Pekka Salminen** taas kertoi sattuman kautta alkaneesta työstään Kiinassa useiden kulttuurirakennusten parissa sekä Shanghai toimistonsa alkuvaiheista.

Koti-osiossa käsiteltiin asuntopuunnittelun muutosta. **Pentti Kareoja** pohti aihetta tilaajan eli asukkaan näkökulmas-

Narinkkatorilla rakennettiin linnunpönttöjä.

Arkkitehtuuria ympäri Suomen

SAFAn paikallisosastot järjestivät kansainvälisenä arkkitehtuurin päivänä ja sen aattona 1.–2.10. lähes 20 arkkitehtuuritapahtumaa eri paikkakunnilla. Helsingissä, Turussa, Tampereella, Oulussa, Rovaniemellä, Torniossa ja Kemissä järjestettiin muun muassa kohde-esittelyjä, arkkitehtuurikävelyjä, luentoja, työpajoja ja Arkkitehtuuri-festarit. Tapahtumat olivat kaikille avoimia ja maksuttomia.

ta Jätkäsaaren Malta-talon ryhmärakentamisprojektissa. Projektissa asukkailla oli aktiivinen rooli suunnitteluprosessissa.

Marco Casagrande puolestaan lähestyi asumisen murrosta rakennusteknisestä näkökulmasta. Hän pohti, miten voitaisiin luoda asuntoja helpommin, puhtaammin sekä erilaiset asumisen tarpeet huomioon ottaen.

Työpajoja joka lähtöön

Taateri Forumissa oli tarjolla erilaisia työpajoja koko perheelle sekä arkkitehtuuriklinikka, jossa oli tarjolla osaavaa apua ihmisten omiin rakennusprojekteihin. Työpaja-alueella oli kuusi erilaista työpajaa lapsille ja aikuisille.

Architectural reality -työpajassa osallistujat pääsivät tutustumaan arkkitehdin työn realiteetteihin Kanttiaz-toimiston johdolla. Hesa-SAFAn järjestämissä työpajoissa vierailijat saivat rakentaa linnunpönttöjä ja askarrella Helsingin siluettia kuvastavan kruunun. Teho-Opiston työpajassa sai taitella ja leikata 3D-postikortteja, Arkkitehtuurikoulu Arkin Karkkitehtuuri-työpajassa askarrettiin tulevaisuuden kaupunkia karamelleista ja Arkkitehtikillan järjestämässä työpajassa puupalikoista.

Arkkitehtuuriklinikalla päivystivät Collaboratio, MUUAN ja Meta valmiina auttamaan ihmisiä pienissä arkkitehtuuripulmissa. Paikalle löytäneiden kanssa keskusteltiin monista aiheista asuntoremonteista mikrosementin ominaisuuksiin ja arkkitehtuuriaiheisen mobiilisolvelluksen luomiseen.

Lisäksi festareilla nähtiin valokuvanäyttely *Aikamatkakuvia Helsingistä* sekä näyttely arkkitehtuurin laitoksen ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden aistitilistä. Bookm-ark myi festarikävijöille arkkitehtuurikirjoja.

Tapahtuma sai runsaasti kiitosta. Luentojen muodostama läpileikkaus ammattikuntamme monipuoliseen osaamiseen teki vaikutuksen, ja työpajojen kaltaista lapsille suunnattua toimintaa toivottiin järjestettävän enemmänkin.

Sini Koskinen

Laatua asumiseen -seminaari Tampereella kokosi yhteen rakennusalan toimijoita ideoimaan asuntorakentamisen kehittämistä Pirkanmaalla. Tamperelaisille järjestettiin myös suuren suosion saaneet arkkitehtuurikävelyt kattojen ylle, Tampereen torneihin ja vintteihin.

Akateemikko Juha Leiviskän luento keräsi satapäisen yleisön Pyhän Tuomaan kirkkoon Oulussa.

Avoimet toimistot -tapahtumassa pääsi tutustumaan oululaisten arkkitehtitoimistojen uusiin hankkeisiin.

Arkkitehti Sampo Valjus (vas.) esitteli Oulun korkeinta näköalaterassia Satamarannan Maston katolla.

Diplomi-insinööri, tietokirjailija ja kirjankustantaja Kari Ojala (keskellä) luennoi Turussa nollaenergiataloista, Turku-SAFAn puheenjohtaja Pilar Meseguer ja tiedottaja Petteri Kääriä.

Eero Lampisen Kemiin toteuttama murali koulurakennuksen seinässä.

Tornion kävelykierros suuntautui 1600-luvun puukirkkoon.

EKO-SAFAn vaalikokous 22.11. kello 17

EKO-SAFAn vaalikokous pidetään Rakennustietosäätiön tiloissa (Malminkatu 16 A, Helsinki)
keskiviikkona 22.11.2017 kello 17.

Kokouksen jälkeen kello 18 yleisöluento:
HSY:n asumisen asiantuntija **Miliza Ryöti** aiheenaan
ILMASTOVIISAS ASUMINEN.

Pientä purtavaa. Tervetuloa!

Virkatyö muutoksen kourissa

Kaikille avoin seminaari julkisen sektorin tulevaisuudesta KSV:n auditoriossa Helsingissä **13.11. kello 13–16.**

Kuinka virkamiehen työ näkyy? Mitä hyvää on normeissa?
Puhujina **Juha Siltala, Anne Jarva ja Aaro Artto.**

Tervetuloa!

Järjestäjänä VATA-SAFA. Ilmoittautumiset **7.11. mennessä** sähköpostilla osoitteeseen vata.safa@gmail.com.

HESA-SAFAn vaalikokous

Kokous pidetään uudistuneessa Helsingin Kaupunginteatterissa marraskuun lopussa (**viikolla 46 tai 47**).

Päivämäärä ja kellonaika varmistuvat myöhemmin.

Seuraa ilmoittelua jäsenkirjeessä sekä HESA-SAFAn Facebookissa!

HESA-SAFAn pikkujoulut

SAFA 125 -juhlavuonna kaikki on hienompaa ja suurempaa.

Siksi myös puitteet HESA-SAFAn pikkujouluillekin ovat aivan mielettömät: Arkkitehtuurin Finlandia -palkittu Harald Herlin -oppimiskeskus Otaniemessä!

ALUSTAVA OHJELMA (muutokset mahdollisia):

- 18.00 Harald Herlin -oppimiskeskuksen esittelykierros
- 19.00 Paneelikeskustelu korjausrakentamisen tulevaisuudesta
- 20.00 Buffet-illallinen
- 22.00 Tanssia ja kollegiaalista yhdessäoloa puoleenyöhön asti, jonka jälkeen jatkot Helsingin keskustassa

Seuraa päivittyvää ohjelmaa HESA-SAFAn Facebook-sivuilta ja merkitse tapahtuma kalenteriisi jo nyt!

Lämpimästi tervetuloa! TILAISUUS ON MAKSUTON.

Työtä ja tasa-arvoa, naisarkkitehtien kunniaksi

Laiturin luentonurkan taittoseinät piti siirtää sivuun, kun tila täyttyi Architectan 75-vuotisjuhlaseminaarin innokkaasta, naisvaltaisesta yleisöstä.

Suomen naisarkkitehtien yhdistys Architecta juhli 75-vuotista taivaltaan 7.10. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturissa. Kaikille avoimen juhlaseminaarin aihe oli *Arkkitehdin muuttuva ammattikuva*.

Seminaarin aloitti luennollaan **Peggy Deamer**, Yalen yliopiston arkkitehtikoulun apulaisdekaani, joka johtaa omaa arkkitehtitoimistoaan. Deamer on tutkinut psykoanalyttisesta näkökulmasta taiteen luomista ja vastaanottamista sukupuolen ja etnisen taustan mukaan.

Inspiroivassa ja ajatuksia herättäneessä luennossaan Deamer korosti arkkitehdin asemaa työntekijänä: me teemme työtä, emme vain taidetta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö työ olisi hauskaa, luovaa ja palkitsevaa.

Taiteilijat näkevät paremmin kuin arkkitehdit, että luominen on työtä. Arkkitehdit ovat tietotyöläisiä: suunnitellut rakennukset ovat vain pieni osa työtämme. Arkkitehtien tulee käyttää pitkältä ajalta kertynyttä tietoaan ympäristön hyväksi.

Arkkitehtien tulee liittoutua alan muiden tekijöiden kanssa: urakoitsijoiden, insinöörien, rakennuttajien, rahoitusalan asiantuntijoiden, oikeustieteilijöiden, ohjelmistojen tuottajien. Arkkitehtien tulee vastata yhteiskunnalle. Emme ole poikkeuksellisia neroja emmekä tähtiarkkitehteja.

Sukupuolten välinen tasoarvo on olennaista, mutta se ei riitä. Emme voi antaa asiakkaillemme parempaa maailmaa, jolleme tee sitä itse.

Deamer on perustanut Architecture Lobbyn, joka on nostanut esille arkkitehdin ammatin työolosuhteita. Yhdysvalloissa olot ovat haastavat: pieni palkka, pitkiä päiviä ja työn epävakautta. Deamer rohkaisi vaikuttamaan asenteisiin, ammatin sisältöön, siihen että työ on perheystävällisempää ja työntekijöiden oikeudet lakien mukaisia.

Panelistit vasemmalta: Anders Adlercreutz, Anu Puustinen, Pirjo Sanaksenaho, Noora Aaltonen ja Pia Kuusiniemi.

KUVAT: PIRKKO-LIISA SCHULMAN

”

SUKUPUOLTEN VÄLINEN TASOARVO
ON OLENNAINEN, MUTTA SE EI RIITÄ.
EMME VOI ANTAA ASIAKKAILLEMME
PAREMPAA MAAILMAA, JOLLEMMME
TEE SITÄ ITSE.

Arkkitehdin tausta on demokratisoitunut

Luentoa seurasi vilkas keskustelu, johon puheenjohtaja **Aija Staffans** innostaen veti mukaan panelistit **Noora Aaltosen**, **Anders Adlercreutzin**, **Pia Kuusiniemen**, **Anu Puustisen** ja **Pirjo Sanaksenahon**. Keskustelussa tuli esille kaksi pääteemaa: muuttuva ammattikuva ja naiset muutoksentekijöinä.

Aija Staffans aloitti kysymyksellä ahaa-elämyksestä: mikä on ollut suurin yllätys arkkitehdin ammatissa verrattuna niihin odotuksiin ja mielikuviin, joita panelisteilla oli nuorina? Monen kotitaukustat olivat yllättävän samanlaisia: perheessä tai suvussa ei ollut arkkitehteja, mutta koti oli kannustava ja tasa-arvoinen. Siinä mielessä arkkitehdin tausta on demokratisoitunut.

Käsitys luovasta työstä on muuttunut opiskelun ja uran aikana: suunnitelmat eivät synny itsestään vaan pitkän, sitkeän prosessin tuloksena. Käsitys omasta osaamisesta on vahvistunut ajan myötä. Suunnittelua voi oppia, vaikka aluksi ei osaisi. Omassa työssä kaivattiin osaamista tunnistamaan toimiston tavoitteisiin sopivat asiakkaat sekä osaamista projektien ja toimiston johtamiseen, esimiestyöhön ja työntekijöiden jaksamisen tukemiseen. Paneelin kansanedustaja-arkkitehti Anders Adlercreutz toivoi voivansa vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon.

Deamerin luennossa nousivat tärkeiksi ammatin eettiset kysymykset. Niihin arkkitehdit voisivat vaikuttaa, jolleivät rakennuttajat tekisi ratkaisevia taloudellisia päätöksiä ennen kuin arkkitehti on edes päässyt mukaan. Rakentamisen eettisiä kysymyksiä esimerkiksi suhteessa ilmastomuutokseen kommentoitiin vähän.

Pia Kuusiniemi kertoi kuitenkin esimerkin maisema-arkkitehdin työstä: hän ottaisi kotimaisen kiven rakennuttajan valitseman vähän halvemman kiinalaisen kiven sijasta, sillä pitkäällä aikavälillä kokonaishintaa lopulta nostaa ekologiset syyt.

Yalen yliopisto apulaisdekaani Peggy Deamer luennoi aiheesta *The Changing Image of the Professional Architect: New Work/ New Value*.

Hän toi myös esille hybridihankkeiden valtavan koon ja huolen ihmisen mittakaavan katoamisesta.

Ovatko naiset muutoksentekijöitä?

Onko arkkitehdeissa tarpeeksi radikaalia muutosvoimaa ja kiinnostusta aktivismiin? Noora Aaltonen ja hänen kolmikymppinen sukupolvensa ovat kiinnostuneempia aktivismista, kuten Uusi Kaupunki -kollektiivi osoittaa, mutta toisenlaisena kuin 60-luvun lopussa. Nuorille kansainvälinen toiminta ja kehitysmaissa toimiminen on jo luonnollista. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen koettiin tärkeäksi, mutta työ vie kaiken ajan ja energian.

Miten sukupolvi vaikuttaa ammatin harjoittamiseen? Suuret ikäluokat ”täyttivät maailman”, eikä seuraava ikäpolvi itse näistynyt vaan peesasi suurta ikäluokkaa, kun omaa tilaa ei löytynyt. Lamaan valmistunut polvi sen sijaan joutui etsimään omat polut, syntyi paljon nyt menestyviä toimistoja.

Lopulta naisasiaa: ovatko naiset muutoksentekijöitä? Viimeisessä arkkitehtiosastojen sisänotossa yli puolet oli naisia. Miten alan naisistuminen muuttaa alaa? Sukupuolirooliksi siitä huolimatta panelistit kokivat, että naiset ymmärtävät käyttäjän näkökulmaa paremmin ja kommunikoivat luontevammin. Ylipäättään naisen näkökulmasta haluttiin puhua aika niukasti. Onko se merkki tasa-arvosta vai leimautumisen pelosta? Opiskeluaikoihin verrattuna arkkitehdin ammatin koettiin kuitenkin olevan nyt tasa-arvoisempi.

Lopuksi Aija Staffans kysyi panelisteilta, mitä he sanoisivat nuorelle arkkitehtiopintojaan aloittavalle tytölle. Vastaus kuului: ”Ole oma itsesi ja usko itseesi!” Arkkitehdit eivät ole työstään huolimatta homogeeninen joukko: jokaisella on työsään omanlaisia kokemuksia ja arvostuksia.

Pirkko-Liisa Schulman

Jukka Laurila

1949–2017

Arkkitehti Jukka Laurila kuoli 7.9.2017 Oulussa sairauden muramana. Hän oli 68-vuotias, syntynyt 16.1.1949 Helsingissä.

Jukka Laurila varttui Taka-Töölön maisemissa, laajan ystäväpiirin keskuudessa. Lukuisten harrastusten joukosta partio ja koripallo olivat hänelle tärkeitä. Hän oli yhteiskunnallisesti aktiivinen ja aidosti kiinnostunut ihmisistä tarinoineen. Nuoruuteen kuuluivat myös eräretket ja Lapin-vaellukset sekä kesät äidin kotiseudulla Toijalassa.

Arkkitehdin työhön Laurila tutustui lukion jälkeen Kari Järvisen arkkitehtitoimistossa. Hän aloitti opinnot Tampereella, josta siirtyi vuonna 1973 Oulun yliopiston arkkitehtiosastolle. Opiskeluaikana Laurila työskenteli muun muassa Antti Rissanen toimistossa. 1980-luvulla hän toimi useissa arkkitehtikokoonpanoissa. Itsenäinen ura käynnistyi 1990-luvun alussa ja suuntautui arvokorkeiden restaurointeihin, peruskorjauksiin ja laajennuksiin.

Laurilan tapa tehdä työtä oli ainutlaatuinen. Se ei ollut painottuneesti suunnittelua kynä kädessä paperin äärellä. Hän oli omimmillaan tehtävissä, joissa hänellä oli mahdollisuus vuoropuheluun asiakkaan kanssa: hänellä oli taito kuunnella ja tehdä todeksi asioita, joita asiakas ei osannut sanoiksi pukea. Se ei tarkoittanut tilaajan esityksen puhtaaksi piirtämistä – päinvastoin: huomaamattaan tilaaja istutettiin koulun penkille. Koulutus saattoi olla yhteisiä kalamatkoja pohjoiseen. Työtavan vuoksi asiakas sai omakseen paljon enemmän kuin oletti. Asiakas oli vaivihkaa sitoutettu ja lopulta mieluusti sitoutunut saamaansa. Näistä toimeksiantoista syntyi usein myös kestäviä ystävyyssuhteita.

Laurilan ominaisiin luonteenpiirteisiin kuului perusteellisuus. Ammattitaito kasvoi syvälliseksi viisaudeksi. Hän osasi yhdistää perinnerakentamistapojen ja -materiaalien fysiokemiallisten ominaisuuksien tuntemuksen uuteen tietoon ja rakentaa tältä pohjalta kestäviä ja ymmärrettäviä ratkaisuita niin uudis- kuin korjausrakentamiseen. Esteettisyys ja käsinkosketeltavien työmenetelmien hallinta olivat aineet, joista hän rakensi. Hänen suunnitteleman rakennukset olivat kauniita, harmonisia, mittakaavaltaan hallittuja ja hienostuneesti omistajiensa näköisiä.

JUHA PASANEN

Arkkitehtitoimisto Jukka Laurilan suunnittelukohteita olivat muun muassa Oulun torin reunalla sijaitsevan Jurveliuksen talon peruskorjaus ja lisärakennus, Maikkulan kartanoalueen korjaus- ja uudisrakennustyöt, Limingan pappilan restaurointi, Oulun Osuuskaupan ja leipätehtaan korjaus-, muu-

tos- ja uudisrakennustyöt, Pallaksen korttelin julkisivukorjaus, Pikisaaren Suolamakasiinin peruskorjaus sekä oman kotikiinteistön, Pikisaaren Konttoorin peruskorjaus. Oulun ydinkeskustaan toteutui Waenerbergin talon peruskorjaus laajennuksineen yhdessä Ulla ja Lasse Vahteran kanssa. Siitä lähtien merkittävä toimeksiantaja oli Nuorten Ystävät ry, jonka rakenuskantaan syntyivät esimerkiksi Muhoksella useat uudisrakennus-, korjaus- ja laajennussuunnitelmat.

Arkkitehdin työn ohessa Laurila toimi Oulun yliopiston arkkitehtiosaston tuntiopettajana. Yli kahdenkymmenen vuosikurssin opiskelijat suorittivat hänen vetämänsä kuvausopin kurssin. Laurilan toimistoa arvostettiin työpaikkana, jossa monet nuoret lahjakkaat arkkitehdit saivat pontta uralleen.

Laurila toimi Suomen Arkkitehtiliiton liittovaltuuston varapuheenjohtajana vuosina 2007–2008. Hän oli myös valtion taideostoimikunnan pitkäaikainen jäsen. Hänelle myönnettiin Puupalkinnon kunniamaininta vuonna 2000, Puupalkintotunnustuspalkinto vuonna 2002 sekä Pohjois-Pohjanmaan Viiskanta-rakennussuojelupalkinnot vuosina 1998, 1999 ja 2003.

Perhe ja ystävät olivat Jukka Laurilalle tärkeitä. Perheeseen kuuluivat vaimo Outi ja kolme lasta. Usein ystävät tekivät perhekunnittain kalastus- ja hiihtoretkeä Lappiin. Kalakavereiden kesken tehdyt retket ulottuivat myös Norjaan ja Venäjälle.

Ystävät ja työtoverit muistavat Jukka Laurilan lämpimänä ja läsnäolevana keskustelijana, jonka uteliaisuus oli pohjaton. Hänen historianantumuksensa oli verraton, esteettinen tajunsa aukoton ja arkkitehtuurinäkemysensä terävä.

*Veli-Pekka Huhmo,
Kari Järvinen,
Ulla ja Lasse Vahtera*

Seppo Huttu-Hiltunen

1952–2017

Seppo Huttu-Hiltunen menehtyi Oulussa 10.9.2017. Hän oli syntynyt Turussa 26.6.1952. Hän valmistui arkkitehdiksi Oulun yliopistosta.

Huttu-Hiltunen ehti ennen sairastumistaan tehdä merkittävän uran arkkitehtisuunnittelun parissa omassa toimistossaan. Ennen oman toimiston perustamista hän oli työskennellyt Arkton Oy:n ja Oulun Studioarkkitehtien suunnittelijana.

Huttu-Hiltusella oli huomattava vaikutus Oulun koulun aikakauden syntymiseen. Jo silloin hänen herkkä kädenjälkensä tuli tunnetuksi useissa töissä julkisista rakennuksista pientaloihin. Tuon ajanjakson töistä yksi laajimmin julkaistuihin oli Oulunsaloon suunniteltu CCC:n ensimmäinen ohjelmistotalo. Myöhemmistä töistä tunnetuimpia olivat samalle yritykselle myös Oulunsaloon suunniteltu uusi toimitalo, Metso-kankaan koulu ja Koskenniskan rannan kerrostalot. Hän vei taitojaan myös Suomen rajojen ulkopuolelle.

Huttu-Hiltunen osallistui arkkitehtuurikilpailuihin hyvällä menestyksellä. Ansiolistalta löytyi kuusi kutsukilpailun voittoa, minkä noteerasi myös *Helsingin Sanomat*. Kilpailuehdotuksista toteutui muun muassa Pitkäkankaan päiväkotit. Myös aluerakentamiseen liittyvissä suunnittelukilpailuissa, esimerkiksi Sievin Alatalon asuinalueen kilpailu, hän hankki menestystä persoonallisella mutta paikkaa kunnioittavalla tavallaan.

Monien suurempien suunnittelukohteiden lisäksi hän ehti suunnitella uransa aikana lukuisia pientaloja, joissa on selvästi nähtävissä hänelle tyypillinen ihmisen mittakaava ja tunnelmaltaan lämmin materiaalinkäsittely.

Huttu-Hiltuselle yksi tärkeimmistä saavutuksista oli kutsu osallistumaan kansainväliseen arkkitehtuurinäyttelyyn, Venetsia-biennaaliin vuonna 2006.

Suunnittelutyön ohella hän toimi opetustehtävissä Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastolla. Opetustyössä näkyivät hänelle ominainen luovuus ja positiivisuus.

Huttu-Hiltunen toimi aktiivisesti Suomen Arkkitehtiliiton eri luottamustehtävissä. Hän toimi usein kilpailutuomaritehtävissä, kilpailuvaliokunnan jäsenenä ja liiton kilpailuasiamiehenä.

Huttu-Hiltunen nimettiin Oulun kaupungin kaupunkikuva-työryhmän jäseneksi vuosiksi 1999–2008. Objektivinen osallistuminen työryhmän toimintaan jätti positiivisen jäljen Oulun kaupunkikuvaan. Hänen työnsä jäi kesken: voi kuvitella, kuinka suuri vaikutus hänen luovuudellaan olisi ollut Oulun kaupunkikuvaan tänä päivänä.

Sepolle luonto oli tärkeä. Hän viihtyi Lapissa, kesäisin kaisten vesien rannoilla ja talvisin moottorikelkan selässä. Varinkin perhokalastus oli hänelle rakas harrastus. Sepon herkkyyttä kuvaa hänen soittoharrastuksensa. Useimpien yllätykseksi hän myös sävelsi pöytälaatikkoon.

Seppoa jäivät ikäviimään laaja läheisten ja ystävien joukko. Seppo oli suuri mies, joka tunnettiin poikamaisesta huumoristisesta olemuksestaan ja jonka tuttua hymyä jäämme kaipaamaan.

Esa Kauppi, arkkitehti ja Sepon ystävä

Kimmo Setkänen

1955–2017

Pitkäaikainen kollegamme Kimmo Setkänen kuoli kuvausmatkallaan Keniassa, Masai Marassa 9.9.2017.

Kimmo teki urauurtavaa työtä ensin arkkitehtina ja myöhemmin erilaisten työympäristöjen kehittäjänä Suomessa. Sain kunnian tehdä hänen kanssaan yhteistyötä vuosien ajan erilaisissa hankkeissa, ja saan jatkaa hänen henkistä perintöään tästä eteenpäin.

Kimmon rakas harrastus oli luonto ja sen kuvaaminen. Erilaiset kuvausmatkat niin Suomessa kuin ympäri maailman toivat työelämäänsikin omaa sisältöään.

Arja-vaimon sanat lohduttavat ja ovat mielissämme: "Hän sai lähteä tästä maailmasta rauhallisesti itselleen niin rakkaassa ympäristössä."

Susanna Kallio, Kohina Oy

Eevi Aho 1922–2017

S AFA:n pitkäaikainen jäsen, arkkitehti Eevi Aho (os. Peltoniemi) nukkui pois lastensa ympäröimänä kotonaan Helsingissä 2.10.2017. Vuonna 1954 valmistunut Eevi Aho kuului ikäpolvensa naisarkkitehtien harvalukaiseen joukkoon. Yrittäjänä toimimisen hän aloitti vuonna 1958 yhdessä miehensä, diplomi-insinööri Arvo Ahon kanssa ja jatkoi sitä pieni-muotoisesti kotitoimistossaan eläkevuosiinsa saakka.

Uravalinta oli Eevi Aholle itselleen selvä jo koulutyttönä, mutta kotona ajatusta vierastettiin ”miesten ammattina”. Haave valmistua arkkitehdiksi sai odottaa myös sotavuosien vuoksi. Vuonna 1940 ylioppilaaksi valmistunut Aho toimi koko jatkosodan ajan monen muun nuoren naisen tapaan lottana, ensin päämajassa Mikkelissä ja myöhemmin sotilashallintoeskunnassa Äänislinnassa, jossa hän myös aloitti matematiikan opinnot rintamayliopistossa. Ne jatkuivat sodan päätyttyä vielä tovin Helsingin yliopistossa, kunnes polku arkkitehdiksi avautui vuonna 1945.

Kansanopistojen rakennushankkeet muun muassa Karkussa, Kalajoella, Lapinlahdella ja Torniossa sekä kuurojen koulu Ävik Hyvinkäällä olivat keskeinen osa hänen suunnittelijauraansa 50- ja 60-luvulla. Onnistuneesta yhteistyöstä tilaajatahan kanssa kertoo hänelle myönnetty Kansanopistolaitoksen kultainen ansiomerkki. Merkittävin korjauskohde oli Diakonissalaitoksen kirkon saneeraus.

Rakkain työ Eevi Aholle oli vuonna 1963 valmistunut Hakavuoren kirkko ja siihen liittyvä seurakuntakeskus Pohjois-Haagassa. Kirkon viisikulmainen arkkitehtuuri symboloi Kristuksen viittä haavaa. Intiimi kirkkopiha ottaa kävijät avosylin huomaansa. Kirkkosalin sisustusratkaisut on johdettu suunnittelijan omakohtaisen uskon varmuudella kristinuskon perinteitä taitavasti päivittäen. Kirkko oli Suomessa ensimmäinen, jossa saarnatuoli oli tuotu lattialle kirkkokansan tasolle. Se oli myös

ensimmäisiä Helsingin seurakuntien kaikille avoimia monitoimikeskuksia periaatteella ”tulkaa kaikki luokseni”.

Viime vuodet olivat raskaita kirkon suunnittelijalle ja aktiiviselle seurakuntalaiselle. Piittaamaton korjaus pilasi sisätilojen arkkitehtuuria ja sen ilmentämää symboliikkaa. Talotekniikkaa ja ilmanvaihtoa uudistettiin tavalla, joka johti sisäilmaongelmiin. Kirkko suljettiin osin taloudellisiinkin syihin vedoten viime vuonna, eikä sitä näillä näkymin oteta enää käyttöön.

Taide oli Eevi Aholle tärkeä elämän rikastuttaja. Hän oli sekä taiteen suosija ja seuraaja että sitä omakohtaisesti harrastava. Esimerkiksi Hakavuoren kirkkosalissa taide oli läsnä Harry Kivijärven ja Toivo Jaatisen veistoksina ja seurakuntasalissa Pekka Kontion hienona tiilireliefinä *Tyhjä hauta*.

Eevi Aho koki olevansa ammatissa käsityöläinen, enemmän taiteilija kuin tekniikko, kuten hän itse itseään kuvasi Architectan haastattelussa vuonna 2009. Naisarkkitehtien aliarvioimisesta hän jaksoi kantaa huolta vielä eläkevuosiensaankin. Samassa Architectan haastattelussa hän vastasi kysymykseen naiseuden rajoituksista ammatissa näin: ”Rajoituksia ammattuuralla ovat nimenomaan avioliitto ja lapset. Ennakkoluulot ovat toinen, maailmahan on miesten ehdoilla rakennettu.”

Kuvataiteen ohella puutarha ja kasvit olivat Eevi Aholle tärkeitä koko elämän ajan. Perheelle suunnitellun rivitalokodin piha oli huolella mietitty ja luontoa itseisarvona kunnioittava. Sisälläkin kasvit kukoistivat, ja varma valinta onnistuneeksi tervetuliaistervehdykseksi oli maljakon kaunistukseksi tarkoitettu kukkakimppu.

*Päivi Aho, tytär
Matti Vatio, kollega*

Lue miten kotimaasi on rakennettu

Rakennetun Suomen tarina kertoo, miten maatalousvaltaisesta Suomesta rakennettiin nykyaikainen hyvinvointiyhteiskunta. Kirjassa liitetään ensimmäistä kertaa yhteen arkkitehtuurin, rakentamisen ja infrastruktuurin historiaa osaksi Suomen kehitystä. Rakennukset kertovat ajastaan. Tutustu ihmisiin niiden takana.

Runsaasti kuvitettu tietokirja sopii erinomaisesti myös lahjaksi.

Rakennetun Suomen tarina

Toimittanut Harri Hautajärvi | Julkaisijat Rakennustietosäätiö RTS sr yhdessä alan järjestöjen kanssa | Rakennustieto, 2017
368 s., 340 valokuvaa | koko 240 mm x 290 mm, kovat kannet | ovh 60 €
Saatavissa suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä

*Suomi
Finland*
100

www.rakennustietokauppa.fi

SAFAn apurahat on myönnetty

Vuonna 2017 SAFAn apurahoja oli jaettavana avustus- ja kannustusrahastosta ja Viljo Revellin nimikkorahastosta yhteensä 12 000 euroa. Hakemuksia saapui yhteensä 28 kappaletta.

Avustus- ja kannustusrahasto

- Arkkitehti **Kari Nykänen** / 1 500 euroa: jatkotutkimukseen, joka käsittelee ilmastotavoitteita toteuttavaa yleiskäyttöistä sääntelyä.
- Arkkitehti **Tuula Pöyhä** / 1 000 euroa: Pietariin loppuvuonna 2017 suuntautuvien kahden arkistotutkimusmatkan kuluihin.

- Arkkitehti **Ira Verma** / 1 800 euroa: väitöskirjan *Housing Design for All* viimeistelyn kuluihin.

Viljo Revellin rahasto

- Arkkitehti **Tiia Anttila** / 1 000 euroa: matka- ja työskentelykustannuksiin Villa Karossa, Beninissä loppuvuodesta 2017.
- Arkkitehti **Martino De Rossi** / 1 000 euroa: väitöskirjaan liittyvän Italian tutkimusmatkan kuluihin loppuvuodesta 2017.
- Arkkitehti **Pijatta Heinonen** / 1 700 euroa: diplomityöhön perustuvan englannin-

kielisen tieteellisen artikkelin kirjoittamiseen.

- Arkkitehti **Edgars Racins** / 1 000 euroa: 12th International Conference on Building Envelopes of the Future -konferenssin kuluihin 2.–3.10.2017 Bernissä, Sveitsissä.
- Arkkitehti **Kati Winterhalter** / 1 500 euroa: Jejussa, Koreassa järjestettävän AIC:n (Association Internationale de Coulter) 13. kongressin matkakustannuksiin.

Eurooppalaiset opiskelijat valtaavat Pohjois-Suomen

Pohjoiseen Suomeen saapuu marraskuun lopulla arkkitehtiopiskelijoita ympäri Eurooppaa, Islannista Azerbaidžaniin ja Portugalista Venäjälle.

Suomalaisista arkkitehtiopiskelijoista ja nuorista arkkitehteista koostuva EASA Finland ry järjestää INCM Lapland 2017 -tapahtuman Oulussa ja Inarissa 17.–26.11. Vuodesta 1990 lähtien järjestetty kansainvälinen arkkitehtiopiskelijoiden tapahtuma INCM (Intermediate National Contact Meeting) pidetään nyt ensi kertaa Suomessa.

INCM liittyy oleellisesti Euroopan suurimpaan arkkitehtiopiskelijatapahtumaan EASAn (European Architecture Students' Assembly). EASA kokoaa vuosittain kahdeksi viikoksi yhteen lähes 600 eurooppalaista arkkitehtiopiskelijaa. EASAn henki kantaa pitkistä välimatkoista huolimatta, ja toiminta on jatkunut katkeamattomana vuodesta 1981 lähtien ilman erillistä kattojärjestöä.

EASA toimii alustana sosiaaliselle, arkkitehtuuriselle sekä kulttuuriselle keskustelulle ja oppimiselle. Opiskelijat itse järjestävät kokoontumisen vuosittain aina uudessa paikassa.

Luonto herättämässä keskustelua

INCM-tapahtumaan Ouluun ja Inariin saapuvat EASA-kontaktihenkilöt, kaksi jokaisesta Euroopan maasta, ja yhteensä yli 150 muuta osallistujaa. Tapahtumaan kuuluu luentoja, ekskursioita sekä järjestäjämaahan tutustumista. Lisäksi siellä keskustel-

laan EASAA koskevista asioista sekä valitaan seuraaviksi vuodeksi EASAn ja INCM:n järjestäjämaat.

INCM Lapland 2017 -tapahtuman teema on *Impact/Intact*. Sillä halutaan luoda keskustelua ihmisen toiminnan vaikutuksesta ympäristöönsä, oli kyse sitten EASAn kaltaisesta tapahtumasta, arkkitehdin suunnitelmista tai kokonaisista yhteiskunnista. EASA haluaa tuoda eurooppalaiset arkkitehtiopiskelijat pohjoiseen Suomeen ja Lappiin, missä luonto on säilynyt harvinaisen koskemattomana ja on vahvasti läsnä jokapäiväisessä elämässä – järjestäjät uskovat sen stimuloivan keskustelua.

Vapaa pääsy osaan tapahtumista

Tapahtumaan kuuluu myös yleisölle avoimia tilaisuuksia. Oulussa järjestetään maanantaina **20.11.** avoin luentosarja yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Tilaisuuteen saapuvat puhumaan arkkitehti ja professori **Juhani Pallasmaa**, arkkitehti **Juhana Heikonen** sekä arkkitehti **Lars-Erik Mattila**. Luennot keskittyvät teeman *Impact/Intact* ympärille. Tapahtuma järjestetään rennossa ympäristössä Teatteri Riossa, Oulun keskustassa.

Lisäksi yhdessä Arkkitehdit m3:n kanssa järjestetään yleisölle avoin *Guerrilla Lighting* -valaistustyöpaja tiistaina **21.11.** osana Lumo-valofestivaalia. Työpajassa suunnitellaan ja toteutetaan kannettavien valaisimien avulla hetkellisiä valaistusinstallaatioita julkisilla paikoilla Oulussa. Luentosarja ja työpaja järjestetään molemmat englanniksi.

Anni Saviaro

luentotilaisuus IMPACT/ INTACT_

Tervetuloa avoimeen luentotilaisuuteen ma 20.11. kello 15 Teatteri Rioon Ouluun. Tilaisuus toteutetaan yhteistyössä Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan kanssa.

Tapahtumassa luennoimassa teemaan "Impact/Intact" liittyen

Juhani Pallasmaa, arkkit. prof.

Juhana Heikonen, arkkit. FT

Lars Erik Mattila, arkkit.

Luentosarja pidetään englanniksi. Tapahtumaan osallistuminen ei vaadi erillistä ilmoittautumista.

valoworkshop GUERRILLA LIGHTING_

Tervetuloa avoimeen valotyöpajaan 20.-21.11. Ouluun.

Kolmivaiheisessa Guerrilla Lighting -työpajassa Oulun rakennuksia valaistaan hetkellisesti kannettavilla valaisimilla.

Guerrilla- eli sissivalaisun tarkoituksena on tuoda esille valon ja valaistussuunnittelun merkitystä sekä taistella huonoa valaistusta ja turhaa valon käyttöä vastaan. Se on hauska tapa lisätä tietoisuutta valosta ja valon käytöstä.

Työpaja on osa Lumo Light Festival Oulua. Työpajan vetäjä on arkkitehti TkT, valaistussuunnittelija Henrika Pihlajaniemi.

Työpajaan on rajallinen määrä paikkoja. Työpaja toteutetaan englanniksi. Ilmoittautuminen sekä lisätiedot tulevat lokakuun aikana Lumo Light Festival Oulun nettisivuille sekä INCM Lapland 2017 -tapahtuman nettisivuille.

Arkkitehti on asuntosuunnittelijana paljon vartija

Akteemisissa arkkitehtikunnassamme on sellainen näkemys, että julkiset rakennukset – varsinkin kirkot – tuovat suunnittelijalle komeimman sulan hattuun, ja asuminen suunnittelu on B-luokan hommaa. Minusta asuntoarkkitehdin työ on vaativaa ammattityötä – varsinkin kun tehdään asuntoja eri syistä asuntoon sidotuille ihmisille. Asuntoarkkitehdillä pitäisi olla empaattisia kykyjä ja syvällistä tietoa muun muassa asumisterveydestä ja -perinteestä.

Kaavoittaja suuressa viisaudessaan – ilman suurempia vastuita – tekee mielellään niin sanottuja näköiskaavoja, joissa asutetaan mielivaltaisesti talosuunnittelijan tontille. Asuntoarkkitehti joutuu alistumaan ja hoitelee koristetaiteilijan tehtäviä. *Arkkitehti*-lehti esittelee mielellään näitä julkisivukikkailuja. Tietysti kaavoittaja vetoaa siihen, että näköiskaavalla tuodaan miljööllistä vaihtelua grynderin bulkkituotannolle!

Hyvä lähtökohta on avoin kaavoitus ja tontinluovutuskil-

pailu, jolloin taloarkkitehdin taidot pääsevät esille. Avoin asuntosuunnittelu avaa mahdollisuuden asukkaalle oman kädensä jälkeen.

Avoin kaavoitus ja asuntosuunnittelu ovat lähtökohtia asunamutojen erilaistamiseen ja sitä tietä tavallisten ihmisten mahdollisuuksiin vaikuttaa omaan asumiseensa – ihmislähtöiseen asunto- ja asuinalue-suunnitteluun. Me pohjoiset suomalaiset olemme vielä metsäläisiä, joille luonto on tärkeä. Esimerkiksi italialaisten kaupunkikulttuuri on meihin verrattuna ikivanhaa. Helsingissä ei voi kilpailla muiden Euroopan pääkaupunkien kanssa järeällä urbanismilla.

Olisiko pääkaupunkimme eräs kilpailuvaltti meidän omista kulttuurisista ja maantieteellisistä lähtökohdistamme lähtevä moderni kylämäinen urbanismi?

Olli Lehtovuori

ALUMIINIJULKISIVUT

alupro.com

OPASTEKILPIÄ

TEIPPITEKSTIT JA TULOSTEET

Opasteita jo
vuodesta
1951

Teollisuustie 10-14
01800 Klaukkala
puh. 010 318 3000
myynti@versaali.fi
www.versaali.fi

BUDJETTIHINNAT JA KUSTANNUSARVIOT

www.fmclaskentapalvelut.fi

KUSTANNUSHALLINNAN
ASIAANTUNTIJAPALVELUT

- Rakennushankkeiden budjettiarviot
- Vertailulaskelmat
- Tarkat kustannusarviot
- Laserkeilaus ja inventointimallinnus
- Rakennusriitojen selvitykset
- Elinkaarikustannukset

FMC Laskentapalvelut

KUIN OSA OMAA TIIMIÄSI

PYÖRILLE OMA SÄILYTSTELINE

COMPACT ML-2

*tehokas

säilytysjärjestelmä

ovella®

Info: ovella@ovella.fi

PYÖRÄNOJAM-10

*mukava

parkkijärjestelmä

RAKENNUSTEN SUOJAUS

HANSAMEX OY

- törmäyssuojat, käsijohteet
- biostaattiset kestopinnoitteet
- räjähdys- ja savunpoistoluukut
- lattia- ja laatoituslistat

Kuormatie 14 • 03100 Nummela
p. 09-5655 010 • info@hansamex.fi
www.hansamex.fi

JULKISIVULAATAT

Sekuntitaistelua maaliviivalla

Vuoden 2017 Kultainen Spinnu muistetaan kevyistä tuulista ja kisan suurimman veneen voittoisasta purjehduksesta. Regatassa nähtiin muutama erittäin tiukka sekuntitaistelu.

Vuoden 2017 Kultainen Spinnu, jo viides arkkitehtien vuosittainen purjehduskilpailu, järjestettiin syyskuun alun lauantaina Helsingissä hyvin kevyissä tuulissa. Kilpailuun osallistumisen ehtona oli, kuten aina, arkkitehtikippari ja -miehistö. Lähtölinjalle saatiin ennätysmäärä, 11 venettä. Kilpailuun osallistuneiden veneiden koko vaihteli siroista Hai-veneistä 45-jalkaisiin pohjanmaalaisiin lasikuitukaunottariin.

Kohti Koirakaria

Kilpailureitti kulki tänä vuonna kilpailun aikana puhaltavan koillistuulen mukaan Särkäsalmesta ulos kohti Koirakaria, jonka kiertämisen jälkeen palattiin Kruunuvuorenselälle ja Katajanokalle vapaata reittiä.

Antti Voutilaisen kippari Wire näytti jo karanneen kärkeä huolettomaan voittoon. Mutta **Tuomo Siitonen** miehistöineen näytti, mihin Swan osaavissa käsissä pystyy: aivan viimeisillä kaapelinmitoilla Siitosen Aurora pinnisti itsensä pahaa-aavistamattoman Wiren selustaan ja viimeisellä halssilla ohi. Maalissa eroa oli vaivaiset 12 sekuntia, vajaat 50 metriä.

Toiseksi maaliin saapui Wire, kolmantena **Matti Muoniovaaran** Scatoulitsa IV, neljäntenä **Kimmo Frimanin** Vega ja viidentenä **Mikko Tannerahon** Aurelia, joka saapui maaliin noin 40 minuuttia Auroran jälkeen.

Aurelian jälkeen tuli pidempi, yli puolen tunnin rako seuraavana maaliin tuleviin Marianaan (**Reijo Iso-Lahtinen**) ja Suhinaan (**Matias Saresvuo**). Niiden välille muodostui yksi kilpailun historian tiukimmista kamppailuista. Lopulta Mariana veti pidemmän korren vajaan 30 sentin ja vajaan sekunnin erolla.

Sen jälkeen maaliin saapuivat järjestyksessä Keiros (**Sam Cowley**), Mona II (**Saku Lehtinen**), Pallas (**Heikki Pula**) ja Babelou (**Stefan Vara**).

Viisivuotias kilpailu kasvaa ja voi hyvin

Hienon kilpailun jälkeen purjehtijat nauttivat Katajanokan Kasinon makoisista löylyistä ja virvokkeista. Perinteiset jälkilöylyt ja spekulatiot käytiin rennoissa tunnelmissa.

Aurelia ja Wire Keiroksesta nähtynä.

TUOMO SIITONEN SWAN 45 OLI KILPAILUN VIISIVUOTISESSA HISTORIASSA ENSIMMÄINEN VOITTAJA, JOKA TULI PUUVENEFLEETIN ULKOPUOLELTA.

Kilpailu vietti tänä vuonna 5-vuotisjuhlavuottaan. Kiinnostus on vuosien varrella kasvanut. Toivon mukaan uusia vene-kuntia uskaltautuu taas ensi vuonna mukaan hyväntuuliseen ja reipashenkiseen kisailuun.

Mikko Tanneraho

Wire'n miehistö Kasinon laiturissa kilpailun jälkeen, edustalla Scatoulitsa IV.

Elämyksiä kaikille aisteille Oslossa

Osloon on syntynyt uusi ulkoilmaolohuone, Bjerkedalen park. Puiston maisema-arkkitehti Rainer Stange kertoo suunnitteluprosessista ja sen lopputuloksista.

Vuonna 2015 Osloon koillisosassa sijaitsevaan Bjerken kaupunginosaan valmistui uusi, 36 000 neliömetrin laajuinen puisto. Se on tuttu viime vuoden maisema-arkkitehtipäiviltä, joilla pääsuunnittelija, Dronninga Landskap -toimiston **Rainer Stange** oli kertomassa kohteesta.

Bjerkedalen park palkittiin valmistumisvuonnaan Osloon kaupungin arkkitehtuuripalkinnolla. Perusteluna oli, että puisto saavutti pitkässä prosessissa kunnianhimoisen ja menestyksekkään lopputuloksen, joka ilmentää korkean luokan ammattitaitoa. Puiston rakentaminen on myös nostanut sitä ympäröivien asuinalueiden arvoa ja lisännyt alueen vetovoimaa.

Virkistystä vuoden ympäri

Puisto levittäytyy laajana, pitkänomaisena viheralueena 1950- ja 1960-luvuilla rakennettujen asuinrakennusrivistöjen välissä. Puistolaakson pohjalla virtaa Hovinbekken-puro, ja kurjenpolvet loistavat sinisinä, mattomaisina istutusraitoina. Ihmisiä kulkee nauttimassa aurinkoisesta syyspäivästä. Puiston keskiosassa, paviljongissa, sijaitseva kahvila valmistautuu avaamaan ovensa.

PUISTOPROJEKTIN MYÖTÄ ALUE ON KÄYNYT LÄPI VALTAVAN UUDISTUKSEN, JOLLA ON OLLUT NIIN MAISEMALLISTA, YMPÄRISTÖLLISTÄ KUIN SOSIAALISTAKIN VAIKUTUSTA.

Bjerkedalen park.

Hovinbekken-puro.

KUVAT: ANNALEENA PUSKA

Vielä joitain vuosia taaksepäin puiston tilalla oli valtava kasa aikoinaan ympäröivien rakennusten tieltä kaivettuja maamassoja, joiden alle puro oli piilotettu putkeen. Korttelit rakennettiin pienituloisten osloilaisten asunnoiksi ja sijoitettiin syrjään keskustasta. Alue säilyi jotakuinkin sellaisena 50 vuoden ajan.

Vuonna 2009 aloitettu puistoprojekti oli Bjerken kaupunginosan mittakaavassa poikkeuksellisen suuri, ja oli haastavaa saada riittävästi resursseja sen toteuttamiseen. Jälkeenpäin kaikki tahot ovat olleet yhtä mieltä siitä, että projektiin panostaminen kannatti.

Puistoprojektin myötä alue on käynyt läpi valtavan uudistuksen, jolla on ollut niin maisemallista, ympäristöllistä kuin sosiaalistakin vaikutusta. Puiston suunnittelun tavoitteena oli luoda alueen ihmisille monipuolinen virkistysalue, jota voi käyttää vuoden ympäri, myös pimeään aikaan.

Mutkitteleva puro ja polveilevat polut

Merkittävin uudistus oli Hovinbekken-puron avaaminen puiston alueella, missä se virtaa 300 metrin matkalta ja putoaa sen aikana 15 metriä alemmas. Tämä oli ensimmäinen vaihe laajemmasta projektista, jonka tavoitteena on avata puro koko sen pituudelta. Hovinbekken koskineen, putouksineen ja suvantoineen tarjoaa erinomaisen elinympäristön kaloille – jotka ilmestyivät puroon välittömästi sen avaamisen jälkeen.

Laaksossa mutkittelee puiston pääreitti ja useat pienemmät polut. Puistossa kulkijan kokemus vaihtelee suuren suuren mukaan, minkä polun valitsee. Voi kulkea laakson reunaan ja tähyillä alla aukeavaa puistoa yläviistosta, seurailla värikkäiden perennamattojen rytmittämää maisemaa. Tai voi valita puron vartta kulkevan polun, joka mutkittelee puiston pohjoisosassa tiheään kasvillisuuden keskelle ja nousee sitten kätkeyn näköalapaikan kautta puistoa pohjoisessa rajaavalle kevyen liikenteen väylälle.

Bjerkedalen parkin valaistus on suunniteltu niin, että puiston pääkäytävä on aina kunnolla valaistu, jotta se olisi helppokulkuinen ja turvallinen. Lehtokasvillisuutta on paikoin valaistu voimakkaammin erillisillä valaisimilla, mutta puistoon on jätetty myös pimeänä pidettäviä alueita.

Kasvi- ja materiaalivalinnoissa on korostettu paikallisuutta. Esimerkiksi kaikki puiston kivimateriaalit, -rakenteet ja -pinnoitteet ovat paikallista Grorudin graniittia, ja puistoon valitut kasvit ovat sellaisia, joita kasvaa lehdossa luonnollisesti.

Bjerkedalen parkin rakentaminen on luonut paikallisille uuden ulkoilmaolohuoneen, jonne tullaan virkistymään, harastamaan erilaisia aktiviteetteja ja viettämään aikaa. Se tarjoaa elämyksiä kaikille aisteille.

Annaleena Puska

heimtextil

9. – 12. 1. 2018

MAD ABOUT TEXTILES

NEW
in Hall 4.2

EXPO
Interior.Architecture.Hospitality

TEKSTIILIRATKAISUT SISUSTUS- SUUNNITTELUUN, ARKKITEHTUURIIN JA HOTELLISISUSTAMISEEN.

Noin 400 yritystä yhteensä 3.000 Heimtextilin näytteilleasettajasta esittelee **Interior.Architecture.Hospitality** -otsikon alla projektisisustamisen tuotteitaan. Löydät Frankfurtista innovatiiviset uutuudet, korkeatasoiset asiantuntijakierrokset, inspiroivat ammatti- ja trendikatsaukset sekä uuden Expo-näyttelyn – erityisesti arkkitehdeille, sisustusarkkitehdeille ja hotelliprojektien sisustussuunnittelijoille suunnatut funktionaaliset tekstiiliratkaisut.

HANKI LIPUT ENNAKKOHINNALLA
heimtextil.messefrankfurt.com
info@finland.messefrankfurt.com
Puh. 040 544 5577

messe frankfurt

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO
TAMPERE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Tampereen teknillisen yliopiston talouden ja rakentamisen tiedekunta on talouden ja rakennetun ympäristön monialainen osaaja. Olemme arkkitehtuurin ja kaupunkitilan mallintamisen edelläkävijä. Tutkimuksemme kattaa laajasti arkkitehtuurin, yhdyskuntasuunnittelun ja kaupunkitutkimuksen ajan-kohtaisia aiheita. Pyrkimys kestävään rakennettuun ympäristöön, näkemys tilan yhteiskunnallisesta merkityksestä ja avoimuus uusille analyysin ja suunnittelun tekniikoille yhdistävät eri tutkimussuuntia.

TENURE TRACK, arkkitehtuuri, julkinen rakentaminen

Tenure track -urapolku tarjoaa rekrytoitavalle selkeän mahdollisuuden edetä kyseisen tieteenalan professorin tehtävään. Etsimme nyt lahjakasta tutkijaa, jolla on syvällistä tietämystä julkisen rakentamisen suunnittelun prosesseista ja metodeista sekä alan ajankohtaisista ilmiöistä.

**Katso lisätietoja tehtävästä ja jätä hakemus osoitteessa www.tut.fi/openpositions.
Hakuaika päättyy 7.11.2017.**

Tampereen teknillinen yliopisto (TTY) on noin 1 700 työntekijän ja 8 300 opiskelijan aktiivinen tiedeyhteisö ja haluttu tutkimusmaailman ja elinkeinoelämän kumppani. Tule kehittämään huipputaajien joukkoon kansainvälisessä ja viihtyisässä työympäristössä! www.tut.fi

TRIUM
ARCHITECTS

Tervetuloa joukkoomme!

Trium Arkkitehdit hakee innostuneita ja osaavia arkkitehteja vaativiin korkean rakentamisen ja korjausrakentamisen hankkeisiin. Edellytämme suunnittelukokemusta ja ArchiCad -osaamista.

Ota yhteyttä rekry@trium.fi, Ilkka-Antti Hyvärinen, +358 50 3 684 846

ARKKITEHTI JA ARKKITEHTI YO RAKENNUSSUUNNITTELU JA KAUPUNKISUUNNITTELU TEHTÄVIIN

Liity joukkoomme suunnittelemaan ihmislähtöistä ja
humaania asuinympäristöä.

Toimistomme ilmapiiri on yhteisöllinen ja
työskentelytapamme työryhmä painotteinen.
Laaja-alainen yleissivistys luetaan eduksi.

hakemukset:
tuomas.saarinen@arkkurtiainen.fi
puh. 041 4413744

ARKKITEHTITOIMISTO
JUKKA TURTIAINEN OY

www.arkkurtiainen.fi

Hyvinkää kasvaa ja kehittyy osana metropolialuetta. Kaavoitukseen palkataan uusi

KAAVA-ARKKITEHTI

Tehtävänäsi on erityisesti asemakaavoituksen kehittäminen ja täydennysrakentamisen ohjaus. Suunnittelet kaavarunkoja, asemakaavoja ja rakentamistapaohjeita sekä valmis-telet kaavoitukseen liittyviä päätöksiä. Osallistut keskeisiin maankäyttöprojekteihin ja vaikutat rakennusvalvontayhteis-työn kautta toteutuvaan kaupunkikuvaan. Hakuaika päättyy 2.11.2017 klo 15.

Lisätietoja: www.hyvinkaa.fi/avoimettayopaikat tai
kaavoituspäällikkö Anitta Ojanen p. 040 155 4221

Kuopion kaupunki hakee osaajia
toistaiseksi voimassa olevaan
ja määräaikaiseen

KAAVOITUSARKKITEHDIN

tehtävään kaupunkiympäristön palvelualueelle

Katso lisää osoitteesta:
www.kuopio.fi/rekry

Kun elämässämme on oikeita asioita, seuraa siitä väistämättä hyvää. Puhdas luonto, salliva ilmapiiri sekä kannustava ympäristö inspiroivat meitä tavoittelemaan ja elämään uneliamme. Kuopio on tänään 120 000 asukkaan kansainvälinen kasvualusta - niin yrityksille, osaajille kuin lapsillekin. Menestystarinat syntyvät siellä missä niillä on tilaa kasvaa.

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 6801 368

tilitoimisto@apalvelu.fi

Etsimme joukkoomme projektipääliikittäjistä **arkkitehtia** sekä **arkkitehti yo:ta** peruskorjattavien ja suojeltujen rakennusten arkkitehtisuunnitteluun. Tarjoamme mahdollisuuden hankkia pää- ja projektisuunnittelijan kannuksia haastaviinkin AA-luokan korjausrakennuskohteisiin. Työskentelemme Autocadilla.

Jätäthän hakemuksesi CV:neen mahdollisimman pian osoitteeseen jari.inkinen@gullsten-inkinen.com.

GI Gullstén-Inkinen
Design&Architecture

www.gullsten-inkinen.com
Lemuntie 3–5 Helsinki

member of

ARKPII
ARKKITEHTITOIMISTO

Haemme arkkitehtiä vahvistamaan suunnittelutiimiämme.

AutoCAD ja Revit osaaminen välttämätöntä, mahdollisuus myös osakkuuteen.

Yhteydenotot:
Esa Piirainen
p. 0400 204 777
esa.piirainen@arkpii.fi

ARKPII arkkitehtitoimisto /
Arkkitehtitoimisto Esa Piirainen Oy
Niskakatu 18 B, 80100 Joensuu

Lisää tietoa yrityksestämme:
www.arkpii.fi

Lisää avoimia työpaikkoja: www.safa.fi

Tähtitieteellisen taitava, huippuhyvä arkkitehti...

...ei aivan? No, ei se mitään.

Olennaista on **halu ja kyky** oppia uutta, tietoa ja teknologiaa. Ota rohkeasti yhteyttä, myös uunituoreet.

Juhana Marttinen Arkkitehdit Oy / Turku
juhana.marttinen@jmark.fi / 050 346 46 42

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt, 3D-tulostus

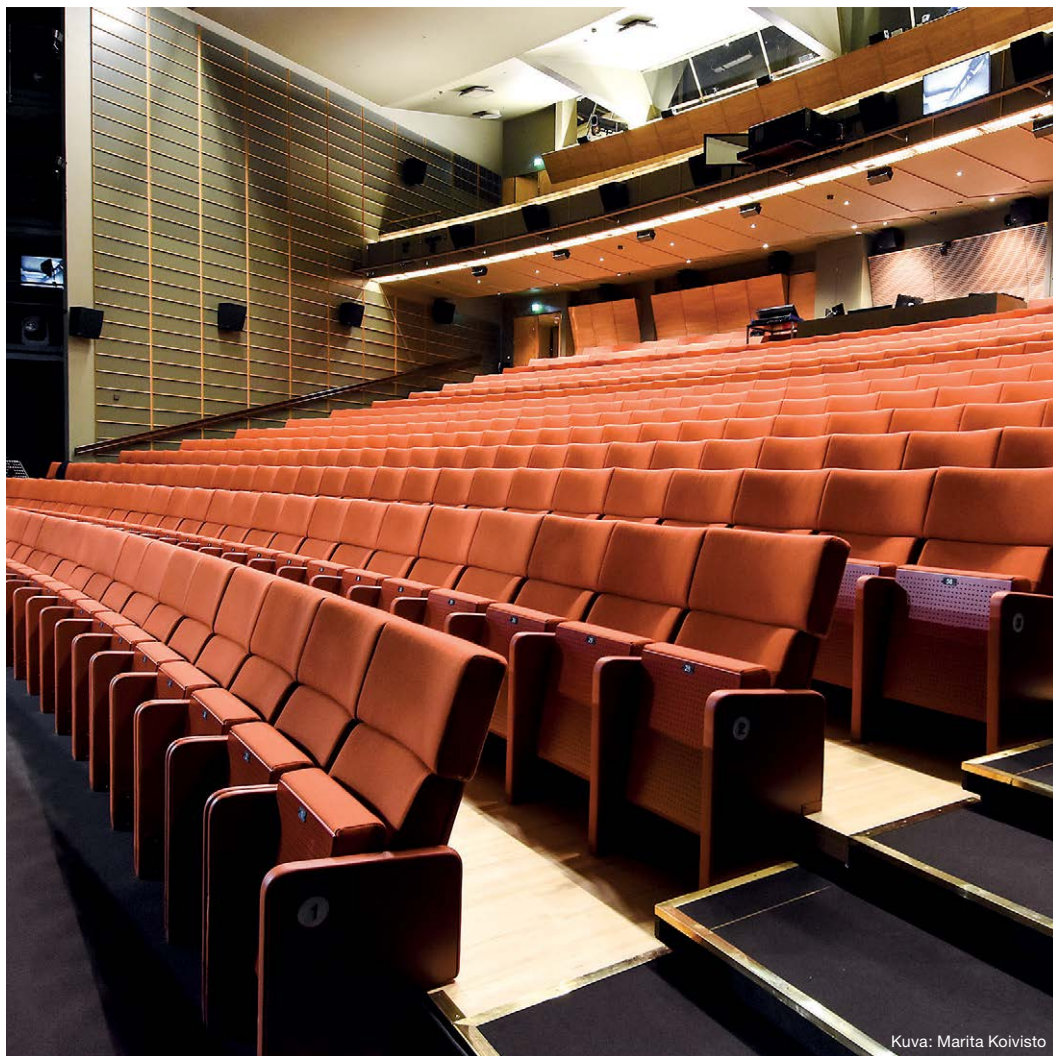
ERITYISLASI-IKKUNAT

KLASI
IKKUNAT

 Puh. 0424 552 71, info@klas1.fi, www.klas1.fi

HAMARI KALUSTAA AUDITORIOT

Kuva: Marita Koivisto

Turun kaupunginteatterin suurella näyttämöllä istutaan Hamarin kesällä 2017 toimittamissa uusissa istuimissa. Istuimet tehtiin vanhaa mallia kunnioittaen. Tuolin suunnittelusta vastasi Philip Kronqvist LPR-Arkkitehdit Oy:stä. Hamarin teknisestä suunnittelusta vastasi Ville-Pekka Into. Katsomossa on yhteensä 655 paikkaa.

Hamari on kokenut auditoriokalustamisen ammattilainen. Siksi yhteistyö kanssamme säästää aikaa ja lisää laatua. Räättälöimme kuhunkin kohteeseen ilmeeltään ja toimivuudeltaan optimaalisen kokonaisuuden. Halutessasi saat kauttamme koko paketin ensimmäisestä ideasta viimeisen istuimen asennukseen.

Ota yhteyttä niin kerromme lisää.

HAMARI
auditorium furniture solutions

HAMARI auditorium furniture solutions Oy
Runeberginkatu 34 E // FI-06100 Porvoo Finland // mobile 050 502 4731 // www.hamari.pro

SAINT-GOBAIN - ELÄMÄÄ HYVÄSSÄ VALOSSA

MicroShade - optimaalinen ratkaisu valon ja lämmön hallintaan

Priva-Lite - vaihda näkösuoja näköalaan hetkessä

